

Arbetslivsnämndens ledamöter och ersättare kallas härmed till sammanträde i Arbetslivsförvaltningen Österlånggatan 72, **måndagen den 28 augusti 2023 kl. 15:00.**

Arbetslivsnämndens sammanträde är öppet för allmänheten (utom vid ärenden som avser myndighetsutövning eller sekretess).

Mattias Danielsson
Arbetslivsnämndens Ordförande

Tina Arekvist Lundell
Förvaltningschef

Mittsamverkan måndagen den 21 augusti klockan 16:00.

Moderaterna och Kristdemokraterna måndagen den 21 augusti klockan 17:30.

Sverigedemokraterna söndagen den 27 augusti klockan 17:00.

Förhinder anmäls alltid till Margareta Udén Hoff, 0768-88 84 69 eller via e-post: Margareta.Uden-Hoff@boras.se.

Ärende

1. Upprop och val av justerare
2. Godkännande av föredragningslistan
3. Allmänhetens frågestund
4. Information om minoritetslagstiftningen
5. Information från förvaltningen
6. Program för nationella minoriteter
Dnr 2023-00033 1.1.3.0
7. Program för ett integrerat samhälle
Dnr 2023-00034 1.1.3.0
8. Deltagande vid Arbetsmarknads- och näringslivsdagarna 2023
Dnr 2023-00076 1.2.3.25
9. Intern kontrollplan 2024
Dnr 2023-00077 1.2.3.2
10. Budgetuppföljning efter juli 2023
Dnr 2023-00078 1.2.4.1
11. Budget 2024 - Planeringsunderlag
Dnr 2023-00079 1.2.4.1
12. Redovisning av inkomna synpunkter januari-juni 2023
Dnr 2023-00082 1.4.2.1
13. Anmälningssärenden
Dnr 2023-00080 1.2.3.25
14. Delegationsbeslut
Dnr 2023-00081 1.2.3.25

Hans Johansson
Handläggare
033-35 85 73

Datum
2023-08-28

Instans
Arbetslivsnämnden
Dnr ALN 2023-00033 1.1.3.0

Program för nationella minoriteter

Arbetslivsnämndens beslut

Arbetslivsnämnden godkänner upprättat förslag till Program för nationella minoriteter och insänder densamma till Kommunstyrelsen för fastställande i Kommunfullmäktige.

Sammanfattning

Efter att lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk förstärktes 2019 och ska-kravet till kommuner och regioner om mål och riktlinjer för minoritetsarbetet kom, antogs det första programmet för nationella minoriteter i Borås Stad 2019.

Vart fjärde år ska programmet revideras vilket inleddes med att hearings hölls med representanter för samtliga nationella minoriteter och ett förslag togs fram. Baserat på erfarenhet, omvärldsbevakning och aktuell situation formades programförslaget. Den största förändringen handlar främst om tre delar; programmet kommer gälla hela staden, arbetet med att skydda minoriteterna genom ett rättighetsbaserat arbete med särskilt fokus på arbetet mot antisemitism, antiziganism och rasism samt uppföljning av effekter genom att mäta nyckeltal.

Av sammanlagt 33 nämnder/bolag/nationella minoriteter som svarat på remissen har 18 tillstyrkt, 5 avstått yttrande och 10 inte svarat. De få synpunkter som inkom handlar främst om en önskan om förtydligande och konkretiserande av olika begrepp, processer och arbetssätt vilket det inte finns utrymme för i ett program. En önskan från flera nämnder var att Arbetslivsnämndens uppdrag förtydligas och att ALN får ett större mandat, inte minst över samrådsförfarandet. Arbetslivsförvaltningens erfarenhet och dialog med nationella minoriteter visar att det inte är en framkomlig väg att gå, då detta innebär ett stort ansvar för några få minoritetsrepresentanter. Ett mer framgångsfullt sätt torde vara att varje verksamhet identifierar minoriteter hos dem och för dialogen där. Att skapa inflytande och delaktighet innebär dialog och inte enbart samråd. Flera ställer sig positiva till förslagen att mäta genom nyckeltal och att arbeta rättighetsbaserat, något som går i linje med Borås Stads MR-arbete och ett socialt hållbart Borås.

Ärendet i sin helhet

Bakgrund till revideringen

År 2019 förstärktes lagen om nationella minoriteter. Lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk (minoritetslagen) har gällt i Sverige sedan januari 2010. Lagen beskriver vilka rättigheter som minoriteterna har i hela landet och inom de speciella förvaltningsområden som finns för finska, meänkieli och samiska. Utöver denna lagstiftning finns ett flertal speciallagar, strategier samt riktlinjer som har bestämmelser som rör nationella minoriteter. Bland dessa finns Socialtjänstlagen, Bibliotekslagen, Skollagen och Strategin för romsk inkludering.

En grundläggande del i den skärpta lagstiftningen var ska-kravet att Sveriges kommuner och regioner ska ta fram mål och riktlinjer för minoritetsarbetet och beskriva dessa i sina styrdokument.

Då lagstiftningen tydligt beskriver hur viktigt det är att låta de nationella minoriteterna vara delaktiga i frågor som rör dem och i ett så tidigt skede som möjligt, har hearings hållits med representanter från samtliga fem nationella minoritetsgrupper inför revideringen för att samla in deras synpunkter. Det som också ligger till grund för de föreslagna förändringarna i årets program är uppföljningar av programmet som gjorts, olika rapporter och kartläggningar på främst nationell nivå, omvärldsbevakning, Arbetslivsförvaltningens erfarenheter inom området under de senaste fyra åren och inte minst det som kommit fram vid samverkansgruppens möten. I samverkansgruppen finns de särskilt berörda förvaltningarna närvarande och tidigare även representanter för de fem nationella minoriteterna.

I revideringen har även hänsyn tagits till Regeringens utredning/satsning *Samling för Judiskt liv* och strategin för Romsk inkludering, vilket särskilt trycker på vikten av att arbeta mot antisemitism och antiziganism.

Viktiga förändringar i det reviderade programmet

Den största förändringen i 2023 års programförslag handlar om att hela Borås Stad berörs av programmet till skillnad mot 2019 års upplaga som vände sig explicit till särskilt berörda nämnder.

Rättighetsbaserat arbetssätt, i 2020 års budget lades grunden till det kommande arbetet med mänskliga rättigheter och beslut om kunskapshöjande insatser avseende bl.a. rättighetsbaserat arbetssätt tog fart. Ett rättighetsbaserat arbetssätt är ett förhållningssätt där rättighetsbäraren står i centrum och man säkerställer rättssäkerhet genom satsningar på rätt insatser. Flera förvaltningar är redan igång med arbetet vilket lyfts fram i remissvaren. När man arbetar rättighetsbaserat blir det lättare att göra rätt från början vilket också leder till resurseffektivitet, tillit, rättssäkerhet och kvalitetssäkring.

Skydda, får i detta program en egen rubrik och har en annan betydelse än tidigare. För att kunna förverkliga minoritetslagstiftningen blir olika insatser och åtgärder nödvändiga. Vad flera rapporter och intervjuer om och med nationella minoriteter visar finns det en rädsla hos minoriteten att berätta om sin minoritetstillhörighet. På så vis ansöker inte barn eller vårdnadshavare om

modersmålsundervisning till exempel eller den äldre som ansöker om att komma till ett äldreboende håller tyst om sina behov och önskemål. Detta kallas minoritetsstress. För att komma tillrätta med detta krävs ett internt arbete där första steget handlar om att öka medvetenheten om de fördomar och antisemitiska, antiziganistiska och rasistiska strukturer som ännu finns i samhället och på arbetsplatserna. Att skydda är också en del av det rättighetsbaserade arbetet där ”skyldighetsbäraren” (som är kommunen) skyddar ”rättighetsbärarna” (de nationella minoriteterna) från kränkningar från andra individer eller grupper.

Uppföljning av programmet, ändras från varje år till vartannat år, Det är ett krävande arbete att följa upp ett program om man vill ha god kvalitet. Det ställer krav på både frågeställare och svarande och det finns många styrdokument inom organisationen.

Nyckeltal, att mäta effekter inom olika områden är något som de flesta verksamheter gör. Trots det är det något som inte varit lika självklart inom minoritetsarbetet. Många ser utmaningar i detta på grund av att det i Sverige är förbjudet att registrera personer enligt etnisk tillhörighet. En annan aspekt handlar om självidentifikationsprincipen som säger att det är upp till varje individ att avgöra om hen är tillhörig en nationell minoritet eller inte. Trots alla hinder är det nödvändigt att hitta sätt att mäta effekterna på men också identifiera vilka nyckeltal och vilka tillvägagångssätt man bör använda sig av.

Medborgardialog, som nationell minoritet har man extra rättigheter enligt lag till inflytande och delaktighet i frågor som rör minoriteten. Det finns också en stor efterfrågan bland de nationella minoriteterna att få möjlighet att möta politikerna för dialog. Förslaget i programmet är att samtliga nationella minoritetsgrupper bjuds in till medborgardialog med politiker åtminstone en gång per mandatperiod.

Remissvar

Som bilaga följer en sammanställning av vilka som svarat på remissen samt antal som tillstyrker eller avstyrker hela eller delar av programmet, följt av yttranden och diskussion.

Hearings med representanter från samtliga fem nationella minoritetsgrupper hölls redan inför att programförslaget skapades för att fånga upp deras synpunkter. Under remissrundan fick samtliga nationella minoritetsrepresentanter ånyo möjligheten att yttra sig samtidigt med nämnder och bolag i Borås Stad. Av sammanlagt 33 nämnder/bolag/nationella minoriteter (enskilda, föreningar och organ) har man svarat enligt följande:

Tillstyrker programmet 16

Tillstyrker programmet med reservation 2

Avstår yttrande 5

Ej inkommit med svar 10

Yttranden sammanfattat

Rättighetsbaserat arbetssätt, flera nämnder och bolag ställer sig positiva till förslaget. Man menar att det främjar utveckling och skapar delaktighet och inflytande.

Stöd, flera nämnder och bolag lyfter sin uppskattning beträffande det stöd de kan få från Arbetslivsnämnden i dessa frågor. Det handlar om språkstöd med exempelvis finska, översättningar samt expertkunskap generellt. Några nämnder önskar också stöd i samordning kring samråd.

Kompetensförsörjning, Vård- och äldrenämnden lyfter utmaningen som de flesta kommuner har idag med kompetensförsörjning i välfärden och då i synnerhet inom äldreomsorgen. Det är en stor utmaning att dessutom hitta personal med kultur- och språkkompetens inom de nationella minoritetsspråken och kulturerna.

Det här är en utmaning som delas av flera verksamheter inom Borås Stad. Ett sätt att ta sig an frågan och som också rekommenderas är att tillvarata den språk- och kulturkompetens som redan finns i organisationen. När man anställer ny personal bör det vara meriterande att inneha denna specialkompetens och som en extra insats kan också *berörd* personal erbjudas exempelvis finskaundervisning. Det går inte att säga med exakthet vilka verksamheter som berörs av detta och det är också föränderligt över tid.

Samråd, att förstå vad rätten till delaktighet och inflytande innebär i praktiken är en utmaning. Det har inkommit flera synpunkter angående samråd och vem som ska vara ansvarig för att ha dialogen med de nationella minoriteterna. Några nämnder har lämnat önskemål om att Arbetslivsnämnden ska ansvara för och organisera samråden helt eller till viss del med de nationella minoriteterna men att tjänstepersoner från respektive förvaltning deltar.

Arbetslivsförvaltningen har under flera år ansvarat för de samråd som finns inom Borås Stad. Det vill säga ett centralt samråd där det sitter en representant från varje nationell minoritet, två finska samråd (ett för äldrefrågor och ett för kultur), ett romskt råd. Erfarenheten visar på svårigheten att arbeta på detta vis inte minst för minoriteten. Att sitta som representant i ett råd/samråd där alla möjliga frågor lyfts innebär för minoriteten att denne måste ha kunskap om väldigt många olika områden. Likaså får representanten bära ansvaret för hela sin grupp. Det som också visat sig vara problematiskt är att det krävs mycket tid när samma representant ska träffa olika tjänstepersoner i olika ärenden.

Ett annat sätt att ta sig an utmaningen och som här rekommenderas är att särskilt berörda förvaltningar såsom förskole-, grundskole-, kultur- samt vård och äldreförvaltningarna och övriga nämnder/bolag om/när behov uppstår, själva bjuder in till dialog med de klienter/elever/brukare som finns i respektive verksamhet. Det är de rättighetsbärarna som bäst känner till sina behov. Dialog kan även ske genom nationella minoriteters deltagande i äldre-/ungdomsråd, referensgrupper, brukarråd, remissrundor och öppna hearings. Dialog kan också ske med enskilda genom utvecklingssamtal eller uppföljande samtal inom olika verksamheter.

Förtydligande och konkretisering i texten, två nämnder har lämnat önskemål om förtydligande av begrepp, konkretisering av exempelvis hur processen kring framtagandet av nyckeltal ska se ut och hur de bör arbeta med romsk inkludering och mot den strukturella diskrimineringen samt vilken information som ska finnas att tillgå på finska.

Ett program har dessvärre inget utrymme för ett sådant förtydligande. I Borås Stads riktlinjer för styrdokument står följande: ”*Programmet kan betraktas som en strategi för ett visst område, geografiskt eller verksamhetsmässigt. Programmet ska tala om vad Borås Stad vill uppnå, och vilka effekter som strävas efter*”.

Det finns däremot en möjlighet, att programmet följs upp av en mer detaljerad plan. Det bör ligga på respektive verksamhet att själva ta fram en sådan, som bäst kan sin verksamhet men med stöttning av Arbetslivsförvaltningen om så önskas. Det finns också områden där det kommer att krävas ett långsiktigt och gemensamt arbete mellan förvaltningar och bolag som till exempel arbetet med att ta fram nyckeltal eller arbetet mot antiziganism och antisemitism. Programmet talar om att det behöver göras men *huret* får skapas tillsammans.

Nyckeltal, flera nämnder och bolag ställer sig positiva till att ta fram nyckeltal och hitta sätt att mäta effekten av det minoritetspolitiska arbetet.

Budgettext, flera nämnder avstyrker eller önskar byta ut texten som handlar om att nämnderna ska i budgeten ta med vilka avsikter de har med minoritetsarbetet. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden menar att det kan skapa målkonflikter mellan olika målgrupper. Ett förslag på en omformulering som kommer från Vård- och äldrenämnden har lyft ett alternativ : ”*Nämnder och bolag med specifika skyldigheter i lagstiftningen beskriver i budgettext hur man har för avsikt att arbeta för att genomföra minoritetsarbetet*”. Arbetslivsnämnden lyfter in detta i Programmet

Arbetslivsnämndens ansvar, flera nämnder önskar ett förtydligande av Arbetslivsnämndens uppdrag. I Arbetslivsnämndens reglemente står följande beskrivning: ”*Nämnden ansvarar för samordning av hela stadens integrationsarbete och samordning av insatser för nationella minoriteter och förvaltningsområde för finska*”. Vad detta innebär i praktiken är det flera nämnder som önskar svar på.

Arbetslivsnämndens tolkning är att detta innefattar, att ha en expertinstans som är kunnig på området och som övriga nämnder kan få hjälp och stöd av. Arbetslivsnämnden kan även anordna kompetenshöjande insatser i form av föreläsningar med hjälp av extern expertis ofta i samverkan med minoritetsföreträdare. Arbetslivsnämnden bär också ansvaret för uppföljning av programmet i Borås Stad och återrapportering till Kommunstyrelse och Kommunfullmäktige över hur väl Borås stad lever upp till Programmets och lagstiftningens intentioner.

Från sverigefinska minoriteten önskas följande två punkter läggas till:

- Kommunen erbjuder dagverksamhet för minnessjuka på finska
- Kommunen erbjuder anhörigstöd på finska

Arbetslivsnämnden anser inte att så detaljerade uppdrag ska skrivas in i ett program utan att detta är ett exempel på frågor som skall avhandlas i samrådet mellan Sverigefinska minoriteten och Vård- och Äldrenämnden.

Beslutsunderlag

1. Bilaga Program för nationella minoriteter.
2. Bilaga Remissammanställning.

Samverkan

Förvaltningens samverkansgrupp (FSG).

Beslutet expedieras till

1. Kommunstyrelsen.

Mattias Danielsson

Ordförande

Tina Arekvist Lundell

Förvaltningschef

- **Program**

Plan

Policy

Riktlinjer

Borås Stads
**Program för
nationella minoriteter**

Borås Stads styrdokument

Planerande

PROGRAM – vägval, verksamheter och metoder i riktning för att nå målen i Borås

PLAN – aktiviteter, tidsram och ansvar

Normerande

POLICY – Borås Stads hållning

RIKTLINJER – rekommenderade sätt att agera

Fastställt av: Kommunfullmäktige

Datum: xxx-xx-xx

Dnr: ALN 2023-00033

För revidering ansvarar: Arbetslivsnämnden

För uppföljning ansvarar: Arbetslivsnämnden

Dokumentet gäller för: Alla nämnder och bolag

Dokumentet gäller till och med: 2027

Globala målen

Detta styrdokument bidrar till följande globala mål:

Programmet

Program för nationella minoriteter gäller för samtliga nämnder och bolag inom Borås Stad.

Programmet följs upp av Arbetslivsnämnden vartannat år samt revideras vart fjärde år. I uppföljningen inkluderas de nationella minoriteternas röster och de ges återkoppling på minoritetsarbetet regelbundet via Borås Stads hemsida. För att bättre kunna mäta effekterna av det minoritetspolitiska arbetet kommer nyckeltal tas fram för olika områden. Dessa nyckeltal kommer därefter redovisas som en del av den uppföljning Arbetslivsnämnden har i uppdrag att göra. Statistik från olika undersökningar kommer att lyftas med regelbundet såsom LUPP och Valfärdsbokslutet. Nämnder och bolag med specifika skyldigheter i lagstiftningen beskriver i budgettext hur man har för avsikt att arbeta för att genomföra minoritetsarbetet. Detta innebär en transparens och en tydlighet gentemot de nationella minoriteterna. Programmet har tagits fram i samråd med Borås Stad och nationella minoriteter via hearings och remissförfarande.

Bakgrund

I Sverige finns det fem nationella minoriteter; judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar. Det finns också fem minoritetsspråk; jiddish, romani chib, samiska, finska samt meänkieli. Flera av dessa språk innehåller i sin tur olika varieteter som kan skilja sig mer eller mindre åt. Gemensamt för minoriteterna är att de har befolkat Sverige under flera hundra år och har långa historiska band till landet. De har en uttalad samhörighet och identitet och en egen religiös, språklig och/eller kulturell tillhörighet samt en vilja att behålla sin minoritetsidentitet. Samerna har förutom status som nationell minoritet även status som urfolk. Historien är ett viktigt skäl till att det finns ett särskilt juridiskt skydd för nationella minoriteter. Rasbiologi, rasism och diskriminering mot de nationella minoriteterna är ett arv Sverige måste göra upp med.

Utifrån konventioner och lagstiftning är nationella minoriteter rättighetsbärare. Kommunen är skyldighetsbärare och därmed ansvarig för att rättigheterna respekteras, skyddas och infrias.

Lagstiftningen

Det finns ett antal grundläggande skyldigheter för kommuner, regioner och andra förvaltningsmyndigheter som gäller alla nationella minoriteter i hela landet. Målet med den svenska minoritetslagstiftningen och strategin för romsk inkludering är att ge ett grundläggande skydd för de nationella minoriteterna och stärka deras möjlighet till inflytande, att arbeta mot diskriminering samt stödja de historiska minoritetsspråken och kulturerna så att de hålls levande. Det är särskilt fokus på barns och ungas utveckling av en kulturell identitet och användning av det egna minoritetsspråket.

Det är viktigt att känna till att minoritetslagstiftningen skiljer sig från integrations- och migrationspolitiken.

Självidentifikationsprincipen

Det är varje enskild individ som själv avgör om hen anser sig tillhöra en nationell minoritet. Eftersom tillhörigheten baseras på självidentifikation kan samhället inte ställa krav på att någon ska styrka sin tillhörighet till en eller flera nationella minoriteter.

De nationella minoriteterna i Borås

I Borås Stad finns samtliga fem nationella minoriteter representerade i varierande omfattning. Då det inte är tillåtet att föra statistik som grundar sig på människors etniska tillhörighet eller språk går det inte att exakt säga hur många personer från respektive nationell minoritet som finns i Borås. Uppskattningsvis bor mellan 10-14% som tillhör någon nationell minoritet i Borås men det kan finnas många fler.

Arbetslivsnämndens samordningsroll

Arbetslivsnämnden samordnar minoritetsarbetet och har en specialkompetens inom området. Nämnder och bolag erbjuder stöd och utbildningsinsatser inom olika delar av minoritetspolitiken för att nå målen. Arbetslivsförvaltningen är sammankallande till samverkansgrupp och olika dialog forum som är viktiga verktyg för att lyckas med implementeringen av minoritetsarbetet. I samverkansgruppen finns representanter av lagstiftningen särskilt berörda förvaltningar och verksamheter.

Detta vill Borås Stad uppnå

Borås Stad ser till att nationella minoriteter har samma rättigheter och möjligheter i samhället som majoritetsbefolkningen. För att lyckas med detta fokuserar Borås Stad på följande områden under kommande fyra år:

Rättighetsbaserat arbete

I Borås Stad tillämpas rättighetsbaserat arbetssätt vilket innebär att nationella minoriteters rättigheter införlivas i verksamheters mål, planering, genomförande och uppföljning. I rättighetsbaserat arbetssätt tar kommunen reda på nationella minoriteters möjlighet att tillgodogöra sig sina rättigheter. Särskilda ansträngningar görs för att inkludera grupper som diskrimineras. Kommunen stärker även sina anställdas kunskaper om nationella minoriteter.

Kommunen strävar efter att anställa personal med kunskap i de nationella minoritetsspråken och kulturerna samt tillvaratar redan anställd personals kunskaper i språk och kultur.

Skydda

Målet är att alla som tillhör en nationell minoritet känner sig trygga att utöva sin nationella minoritetskultur utan att utsättas för trakasserier och diskriminering inom kommunala bolag och nämnder/förvaltningar.

- Nämnder och bolag arbetar aktivt för att skapa trygga miljöer fria från fördomar och hot genom att öka medvetenheten för dolda antiziganistiska, antisemitiska och rasistiska strukturer inom organisationen.
- Nämnder med minoritetslagstiftning kopplat till barn och unga har ett särskilt ansvar att säkerställa en miljö där rättighetsbärarna känner sig trygga med att ge uttryck för sin kulturella identitet och att det ska vara en naturlig del av ordinarie verksamhet.
- Arbetslivsnämnden stödjer nämnder och bolag i detta arbete genom utbildningsinsatser mm.

Främja

Målet är att alla som tillhör en nationell minoritet i Borås Stad har rätt till att utöva och att utveckla sitt språk och sin kultur i gemenskap och barns utveckling av en kulturell identitet och användning av det egna minoritetsspråket främjas i synnerhet. Då de nationella minoriteternas språk och kulturer är en del av det gemensamma kulturarvet synliggörs detta särskilt.

- Nämnder och bolag med minoritetslagstiftning kopplat till barn och unga samt äldre skapar förutsättningar för nationella minoriteter att utöva sitt språk och sin kultur inom sitt verksamhetsområde.
- Kulturinstitutioner och andra aktörer synliggör nationella minoriteters kultur och kulturarv.

Delaktighet och inflytande

Målet är att alla som tillhör en nationell minoritet har inflytande och är delaktiga i frågor som berör dem.

Samtliga nationella minoritetsgrupper bjuds in till medborgardialog med politiker minst en gång per mandatperiod.

Nämnder och bolag med särskilda minoritetspolitiska uppdrag kopplat till kulturen, barn och unga samt äldre:

- hittar sina former för samråd och dialog på olika nivåer
- kartlägger behoven och följer upp effekterna av insatserna
- ger nationella minoriteter möjlighet att svara på remiss i frågor som berör dem

Information

Målet är att alla som tillhör en nationell minoritet i Borås Stad har kunskap om sina nationella minoritetsrättigheter.

- Nämnder och bolag med särskilda minoritetspolitiska uppdrag informerar de nationella minoriteterna om sina rättigheter inom respektive verksamhetsområde och säkerställer att informationen når dem.
- Samtliga nämnder och bolag säkerställer att information finns att tillgå på finska.

Finskt förvaltningsområde

Att en kommun ingår i det finska förvaltningsområdet innebär förstärkta rättigheter för finsktalande minoriteter i staden, såsom sverigefinnar och finska romer. Detta innebär följande:

- Kommunens information finns att tillgå på finska.
- Kommunen kan kontaktas muntligt och skriftligt på finska och man har rätt att få svar på sina frågor på finska.
- Kommunen anställer personal med kunskaper i finska, tillvaratar redan finsktalande personals språkkunskaper samt erbjuder finskundervisning till berörd personal.
- Kommunen erbjuder både finsk förskole- och äldreomsorgsplats.
- Kommunen arbetar främjande för att barnens finska identitet och språk bibehålls och utvecklas.
- Kommunen erbjuder språkträning på finska till sverigefinska barn i alla förskolor.
- Kommunen erbjuder öppen förskoleverksamhet på finska.
- Kommunen erbjuder minoritetsservice, dit finsktalande invånare kan vända sig i kommunärenden men är även hänvisande i ärenden som berör andra myndigheter.

Romsk inkludering

I enlighet med strategin för romsk inkludering arbetar kommunen för att förbättra situationen för romer. Detta gäller samtliga nämnder och bolag.

Arbetslivsnämnden stödjer olika nämnder och bolag i detta arbete och kommunen erbjuder enskilt stöd till romska minoriteten, dit man kan vända sig i olika ärenden.

BORÅS
STAD

Postadress 501 80 Borås **Besöksadress** Stadshuset, Kungsgatan 55
Telefon 033-35 70 00 **e-post** boras.stad@boras.se **Webbplats** boras.se

Lotta Didanovic Nilsson
Handläggare
0768-88 37 53

Program för nationella minoriteter

Inkomna yttranden i sammanfattning

Nämnder

Fritids- och folkhälsonämnden

Tillstyrker

Synpunkter:

Fritids- och folkhälsonämnden ser det som positivt att Borås Stad ska arbeta rättighetsbaserat utifrån lagstiftningen. Ett önskemål att tydliggöra Arbetslivsnämndens samordningsansvar främst angående samråd med utgångspunkt av nationella minoriteters behov och önskan.

Förskolenämnden

Tillstyrker med reservation

Synpunkter:

Förskolenämnden önskar ta bort skrivningen om redovisade medel i budgettexten. Vidare önskas ett förtydligande och en konkretisering kring diverse delar såsom framtagandet av nyckeltal, vad som menas med diskriminering, vad skydd av nationella minoriteter innebär, flera begrepp i texten såsom rättighetsbärare och skyldighetsbärare, vilken information som ska finnas att tillgå på finska, att förbättra romers situation samt en komplettering av speciallagstiftningar i texten. Förskolenämnden önskar att avsnitten *Skydda* och *Främja* ska skrivas ihop. Förskolenämnden ställer sig frågande till texten som lyfter att *"nationella minoriteter har samma rättigheter och möjligheter i sambället som majoritetsbefolkningen"* och menar att det i så fall tyder på strukturell diskriminering och önskar ett förtydligande kring det och vad som då behöver göras. Arbetslivsnämndens samordnande roll behöver förtydligas gällande vilket stöd och vilka utbildningsinsatser övriga nämnder/förvaltningar kan få från dem.

Förskolenämnden avstyrker följande punkter:

- Att skicka ut frågor på remiss till nationella minoriteter
- Att planera för språkutbildning i finska för berörd personal

- Förskoleverksamhet på finska samt språkträning på finska

Grundskolenämnden

Tillstyrker med reservation

Synpunkter:

Grundskolenämnden önskar ett förtydligande och en konkretisering kring diverse delar såsom framtagandet av nyckeltal, flera begrepp i texten såsom rättighetsbärare och skyldighetsbärare, vem som ska ansvara för medborgardialogerna, vilken information som ska finnas att tillgå på finska, att förbättra romers situation samt en komplettering av speciallagstiftningar i texten. Arbetslivsnämndens samordnande roll behöver förtydligas gällande vilket stöd och vilka utbildningsinsatser övriga nämnder/förvaltningar kan få från dem.

Grundskolenämnden avstyrker följande punkter:

- Redovisning av medel i budgettexten
- Under *Skydda* – Att nämnder med minoritetslagstiftning kopplat till barn och unga har ett särskilt ansvar att säkerställa en trygg miljö med möjlighet att ge uttryck för sin kulturella identitet
- Formulering som avser antal medborgardialoger stryks
- Att skicka ut frågor på remiss till nationella minoriteter
- Att planera för språkutbildning i finska för berörd personal

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Tillstyrker

Synpunkter:

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden vänder sig emot förslaget att i budgettexten definiera hur mycket som är ämnat att avsättas för arbetet med nationella minoriteter då detta riskerar att skapa målkonflikter där olika målgruppers behov ställs emot varandra.

Vidare finns ett önskemål att samråd med nationella minoriteter samordnas av Arbetslivsförvaltningen men bemannas av övriga förvaltningars representanter.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden önskar också ett förtydligande om vilket ansvar som ligger på respektive nämnd om vilken information som ska finnas tillgänglig på finska. Förslag att det arbetet leds och samordnas av central kommunikationsavdelning.

Individ- och familjeomsorgsnämnden

Tillstyrker

Synpunkter:

Särskilt lyfts stadens rättighetsbaserade arbete vilket Individ- och familjeomsorgsnämnden arbetar med för att främja utveckling och skapa delaktighet och inflytande. Bedömning har även gjorts att programmet är till gagn för barnen med särskild beaktning utifrån artikel 2,3,6 och 12 i FN:s barnkonvention.

Nämnder och bolag med specifika skyldigheter i lagstiftningen beskriver i budgettext hur man har för avsikt att arbeta för att genomföra minoritetsarbetet.

Vidare föreslås att Arbetslivnämnden åläggs att ta reda på nationella minoriteters möjlighet att tillgodogöra sig sina rättigheter för kommunens räkning.

Överförmyndarnämnden

Tillstyrker

Stadsledningskansliet

Avstår från yttrande

Bostäder i Borås

Tillstyrker

AB Sandhultsbostäder

Ej svarat

AB Toarpshus

Ej svarat

Fristadbostäder AB

Avstår från yttrande

Viskaforshem AB

Tillstyrker

Borås Djurpark AB

Ej svarat

Borås Elnät AB

Avstår från yttrande

Borås Energi och Miljö AB

Ej svarat

Borås Kommuns Parkerings AB

Tillstyrker

Synpunkter:

Önskar uttrycka sitt fulla stöd för programmet. Ser det som positivt att kunna få stöd av exempelvis finsktalande personal på Arbetslivsförvaltningen när sådana behov uppstår. Ser det som positivt att det minoritetspolitiska arbetet görs mätbart med nyckeltal och uppföljning på det sätt som beskrivs i programmet och att programmet fortsätter att utvecklas och förbättras i linje med nya behov och krav.

Inkubatorn i Borås AB

Ej svarat

Industribyggnader i Borås AB

Tillstyrker

Extern remissinstans**Romska minoriteten**

Ej svarat

Judiska minoriteten

Judiska föreningen har inte inkommit med svar.

Däremot har en person tillhörig den judiska minoriteten inkommit med följande:

Tillstyrker programmet.

Synpunkter:

Stödjer förslaget om att följa upp programmet vartannat år för att öka kvaliteten. Tycker det är bra att det lyfts med några rader i budgettexten för att göra det mätbart. Önskar ett förtydligande beträffande vilka lagar som tar upp minoritetens rättigheter. Texten som handlar om att skydda minoriteten är mycket bra. Önskar en skarpare skrivning om hur kommunen bör ta till *särskilda ansträngningar för att inkludera grupper som diskrimineras* som finns i stycket ”*Rättighetsbaserat arbete*”.

Samiska minoriteten

Ej svarat

Finska samarbetsorganet

Tillstyrker

Synpunkter:

Önskar lägga till följande två punkter till programmet:

- Kommunen erbjuder dagverksamhet för minnessjuka på finska
- Kommunen erbjuder anhörigstöd på finska

Tornedalska minoriteten

Ej svarat

Hans Johansson
Handläggare
033-35 85 73

Datum
2023-08-28

Instans
Arbetslivsnämnden
Dnr ALN 2023-00034 1.1.3.0

Program för ett integrerat samhälle

Arbetslivsnämndens beslut

Arbetslivsnämnden beslutar insända förslaget på Program för ett integrerat samhälle till Kommunstyrelsen för handläggning inför fastställande i Kommunfullmäktige.

Ärendet i sin helhet

Program för ett integrerat samhälle har setts över och det har endast gjorts mindre språkliga justeringar och därför ej remissbehandlats. Arbetslivsnämnden anser att det på sikt är klokt att minska antalet program och att integration inte behöver vara en fristående del utan kan inarbetas i Borås stads program för mänskliga rättigheter över tid. Programmet föreslås därför endast gälla under två år.

Beslutsunderlag

1. Bilaga Program för ett integrerat samhälle.

Samverkan

Förvaltningens samverkansgrupp (FSG).

Beslutet expedieras till

1. Kommunstyrelsen.

Mattias Danielsson
Ordförande

Tina Arekvist Lundell
Förvaltningschef

- **Program**

Plan

Policy

Riktlinjer

Borås Stads
**Program för ett
integrerat samhälle**

Borås Stads styrdokument

Aktiverande

PROGRAM – vägval, verksamheter och metoder i riktning för att nå målen i Borås

PLAN – aktiviteter, tidsram och ansvar

Normerande

POLICY – Borås Stads hållning

RIKTLINJER – rekommenderade sätt att agera

Fastställt av: Kommunfullmäktige

Datum: 2023-xx-xx

För revidering ansvarar: Arbetslivsnämnden

För ev uppföljning och tidplan för denna ansvarar: Arbetslivsnämnden

Dokumentet gäller för: Alla nämnder, styrelser, förvaltningar och bolag

Dnr: 2023-00034

Dokumentet gäller till och med: 2025

Globala målen

Detta styrdokument bidrar till följande globala mål:

Borås Stad verkar för ett demokratiskt samhälle som värnar mänskliga rättigheter och människors lika värde, som tillåter alla boråsare oavsett bakgrund och hur länge man levtt i staden att leva sitt eget liv, så länge svenska lagar och regler följs.

Borås Stad har i sitt integrationsarbete ett interkulturellt förhållningssätt. Med det menas att fokus ligger på det som sker i möten mellan människor i ett mångkulturellt samhälle. Etniska och kulturella grupper ska inte enbart respekteras, utan även ges möjligheter till att mötas och finnas med i en dialog som ger reellt inflytande i frågor som berör dem. Detta kan ske i integrationsråd, dialogmöten, medborgardialoger och genom andra samråd. Staden motarbetar aktivt diskriminering och rasism i alla dess former.

Borås har många års erfarenhet av att ta emot människor från andra länder, både arbetskraftsinvandrare, flyktingar, familjeåterföring och de som kommit av andra orsaker. Borås idag är en stad med en mångfald av kulturer, språk och religioner. Andelen utrikes födda ökar stadigt och av kommunens invånare är ca 33 procent födda utomlands alternativt boråsare födda i Sverige vars båda föräldrar är födda utomlands. Vi välkomnar alla inflyttade, oavsett ursprung eller religion, och vill säkerställa en god mottagning och integration.

Alla invånare i Borås ska vara delaktiga i samhällslivet och känna sig trygga i staden. Detta skapas bäst genom möten mellan människor med olika bakgrund, till exempel på arbetsplatser och i föreningslivet.

Borås Stad verkar för att alla medarbetare utbildas i frågor som är viktiga för arbetet i den egna specifika verksamheten. Utbildning som t.ex. handlar om olika kulturer, interkulturell kompetens, normer, värderingar och förhållningssätt. Kunskap hos personalen i dessa frågor ökar möjligheten att ge fler invånare likvärdig service.

Arbetslivsnämnden ansvarar för att samordna Borås stads integrationsarbete, vilket innebär att inhämta kunskap inom och utom Borås stads organisation samt att sprida kunskap. Omvärldskunskap inhämtas genom nätverk med andra kommuner och statliga myndigheter. Kunskap om vad som sker inom stadens verksamheter inhämtas genom nätverk och uppföljning av programmet. Kunskapsspridning kan göras genom föreläsningar, seminarier och nätverk, med stadens verksamheter, andra myndigheter och civilsamhället.

De ideella och idéburna organisationerna är en viktig resurs, och Borås Stad samverkar med de etniska föreningarna för att driva frågor som berör dem. Staden ska dessutom samverka med andra kommuner, myndigheter och näringsliv. Om det finns internationella nätverk som underlättar arbetet med integrationen kan Borås Stad vara med i sådana. Samverkan kan öka både kvalitet och effektivitet i integrationsarbetet.

Programmet gäller hela Borås Stad, inklusive nämnder, förvaltningar, styrelser och kommunala bolag. Integration ska inte betraktas som en enskild aktivitet utan bör genomsyra allt arbete.

Insatser som görs på integrationsområdet följs upp vartannat år genom Arbetslivsnämnden, och återrapporteras till Kommunstyrelsen. Programmet har även kopplingar till välfärdsbokslutet och vissa uppföljningar framgår där.

Arbete

Arbete är en nyckel till integration. Borås Stad prioriterar åtgärder som leder till egen försörjning, genom anställning eller eget företagande.

Borås Stad ska vara ett föredöme med att se flerspråkighet och interkulturell kunskap som en merit vid rekrytering. Vi ska också göra det möjligt för våra nyanlända att få praktik, som ger språkträning och värdefull arbetslivserfarenhet.

Borås Stad verkar för att ungdomar får en ingång i arbetslivet, till exempel genom feriejobb. Särskilt viktigt är detta för ungdomar med utländsk bakgrund som ofta saknar kontaktnät i samhället.

Borås Stad ska stödja kunskapsspridning i näringslivet att mångfald i arbetslivet är utvecklande och kan vara lönsamt för företaget. Genom att vi i Borås Stad ställer krav på socialt ansvarstagande i våra upphandlingar kan vi aktivt möjliggöra för våra nyanlända att få chans till praktik, som kan leda till arbete i näringslivet.

Boende

Borås Stad ska aktivt motverka diskriminering och segregation på bostadsmarknaden. Staden ska strategiskt verka för att skapa ett varierat utbud av bostäder med olika upplåtelseformer och prisnivåer. Staden ska verka för att boendet blir mer etniskt och socioekonomiskt blandat. Ett särskilt ansvar har de allmännyttiga bostadsbolagen, att aktivt motverka segregationen och verka som ett föredöme för övriga fastighetsbolag. Det är särskilt viktigt att möjliggöra tillgången på bostäder i de yttre delarna i kommunen för våra nyanlända boråsare.

Mötesplatser är viktiga för att boråsare av olika etniskt ursprung, ålder, kön och religion ska kunna mötas i sitt närområde på naturligt sätt. Borås Stad ska stödja nätverk och föreningar som erbjuder aktiviteter för boende och bidrar till socialt hållbar stadsutveckling.

Utbildning

Barn och ungdomar

Borås Stad har ansvaret för att alla barn och unga får lika möjligheter till en god uppväxt och utbildning. Elever med annat modersmål ska erbjudas undervisning i detta, och i övrigt få det stöd de behöver i utbildningen. Modersmålslärares kompetens ska användas även i skolans arbete med interkulturella frågor.

Borås Stad ska verka för att genomföra insatser som syftar till att uppnå en jämn socioekonomisk och etnisk sammansättning bland elever i alla våra förskolor och skolor.

Vuxna

Borås Stad ansvarar för att alla nyanlända erbjuds utbildning i svenska för invandrare (SFI). SFI ska erbjudas i kombination med yrkesutbildning eller praktik, för att stödja inträdet på arbetsmarknaden. SFI ska även erbjudas tillsammans med grundläggande vuxenutbildning. För att säkerställa utbudet av yrkes- och lärlingsutbildningar ska Borås Stad samverka inom Sjuhärad.

Delaktighet

En förutsättning för att kunna ta del i samhällsutvecklingen är kunskap om hur samhället i vid bemärkelse fungerar. Samhällsorientering med hög kvalitet erbjuds alla nyanlända och samhällsinformation ges på Mötesplatserna. Kommunen har till uppgift att säkerställa att alla invånare, på lika villkor och på ett likvärdigt sätt, har möjlighet att påverka och ha inflytande i kommunen samt får ett bra bemötande och god kommunal service. Mötesplatser i olika bostadsområden ger förutsättningar för informationsspridning, service, stöd och delaktighet för medborgare. Öppen ungdomsverksamhetens arbete för hållbarhet, delaktighet och jämställdhet är en förutsättning för att inkludera alla ungdomar.

Föreningslivet i Borås är viktigt och Borås Stad ska verka för att aktivt stödja föreningar och att alla boråsare får kontakt med föreningar. Föreningar fungerar som mötesplatser där personer med olika bakgrund knyter kontakter och kan vara delaktiga i samhällsutvecklingen. Borås Stad ska ge möjlighet till delaktighet genom att regelbundet ha dialog och samverkansmöten med etniska föreningar, vilket sker i Dialogmöte och Integrationsråd, samt med föreningar som arbetar med integration.

Trygghet

Alla Boråsare ska känna sig trygga i staden oavsett var man bor, är nyanländ eller infödd. Borås stad ska verka för att alla nyanlända får bra förutsättningar att delta i samhället och rättvist behandlade i stadens alla verksamheter. Genom samhällsorienteringen får man god kännedom om sina rättigheter, men också vilka skyldigheter alla invånare har. Det ska vara enkelt och lätt för medborgarna att få service och stöd utifrån sina behov och förutsättningar. Den nyanlända Boråsaren ska även få möjligheter till möten som ger kontaktnät och kontakt med föreningslivet. Staden arbetar aktivt för att motverka våld och hedersförtryck bland barn och unga, i relationer och familjer. De allmännyttiga bostadsbolagen samverkar med polisen för att skapa lugna och trygga miljöer i alla våra bostadsområden och på andra offentliga platser såsom torg och parker. Genom Överenskommelsen som Fritid- och folkhälsonämnden ansvarar för, tar staden tillvara de idéburna organisationernas initiativ och engagemang som de kan erbjuda för en tryggare närmiljö. Borås stads olika nämnder, tar även vara på att utveckla samarbetet med de idéburna genom IOP (Idéburet Offentligt Partnerskap) överenskommelser.

Fritid- och folkhälsonämnden samordnar arbetet med Borås rent och snyggt, som är ett samarbete med flera förvaltningar och bolag, för rena och snygga utemiljöer och mot nedskräpning.

Staden genomför särskilda insatser i områden som definierats som särskilt utsatta, där det långsiktiga målet är att bryta segregation, och att tryggheten inte ska skilja sig från andra bostadsområden. Invånare med annat modersmål än svenska, som har särskilda behov, ska i möjligaste mån få hjälp på modersmål.

Staden lägger också stor vikt vid att motverka alla former av våldsbejakande extremism.

Folkhälsa

Borås Stad ska skapa förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen. Generella och selektiva satsningar på utbildning och sysselsättning samt samordnade insatser för integration, delaktighet och trygghet skapar även förutsättningar för hälsa och social hållbarhet.

Borås Stad ska särskilt beakta nyanländas behov av förbättrad hälsa. Många flyktingar har trauman som behöver bearbetas och Borås Stad ska ge god samhällsorientering och vägledning, för att de nyanlända ska förstå det svenska sjukvårdssystemet. Information och kunskap om var man skall vända sig, för att få tillgång till primärvård och specialistvård inom Västra Götalandsregionen, som har ansvaret för sjukvård och rehabilitering.

Borås Stad ska verka för att alla barn och unga ges möjlighet till aktiv och hälsosam fritid.

Kultur

Det kulturella perspektivet ska vara en naturlig del av Borås Stads arbete för ett integrerat samhälle. Vi ska verka för att alla medborgare ska få rätten till sitt kulturarv samt möjligheten att ta del av kultur och kulturarv från Sverige och från andra länder. Inte minst är biblioteken i våra stadsdelar viktiga i detta arbete, och samarbete med kulturföreningar kan bidra till att olika kulturer och kulturarv tas tillvara och lyfts fram.

Alla barn har rätt till lika möjligheter för kultur och fritidsverksamheter och ska ges stöd för jämlika förutsättningar att utöva dessa.

Uppföljning

Programmet följs upp vartannat år av Arbetslivsnämnden, som även ansvarar för att revidering av programmet sker innan giltighetstiden löper ut.

BORÅS
STAD

Postadress 501 80 Borås **Besöksadress** Stadshuset, Kungsgatan 55
Telefon 033-35 70 00 **e-post** boras.stad@boras.se **Webbplats** boras.se

Margareta Udén Hoff
Handläggare
0768-88 84 69

Datum
2023-08-28

Instans
Arbetslivsnämnden
Dnr ALN 2023-00076 1.2.3.25

Deltagande vid Arbetsmarknads- och näringslivsdagarna 2023

Arbetslivsnämndens beslut

Arbetslivsnämnden beslutar att delta på konferensen Arbetsmarknads- och näringslivsdagarna den 5-6 oktober. Arvode och förlorad arbetsförtjänst utbetalas för de ledamöter som deltar i konferensen.

Nämnden beslutar anmäla följande personer:

Ärendet i sin helhet

Konferensen Arbetsmarknads- och näringslivsdagarna den 5-6 oktober arrangeras av SKR (Sveriges Kommuner och Regioner). Konferensen vänder sig till politiker och tjänstemän som på lokal och regional nivå är engagerade i arbetsmarknads-, socialtjänst- samt tillväxt- och utvecklingsfrågor.

Arbetslivsnämnden har för avsikt att anmäla utifrån ordinarie platser i nämnden. Arvode och förlorad arbetsförtjänst utbetalas för de ledamöter som deltar i konferensen.

Samverkan

Förvaltningens samverkansgrupp (FSG).

Mattias Danielsson
Ordförande

Tina Arekvist Lundell
Förvaltningschef

Intern kontrollplan 2024

Arbetslivsnämndens beslut

Arbetslivsnämnden godkänner Intern kontrollplan för år 2024.

Sammanfattning

Arbetslivsnämnden är skyldig att löpande följa upp det interna kontrollsystemet inom nämndens verksamhetsområde och varje år anta en särskild plan. Planen är upprättad i enlighet med nämndens regler och anvisningar för intern kontroll.

Nämnden har upprättat en riskanalys inom följande områden styrning och ledning, personal, ekonomi och egen verksamhet. Utifrån riskanalysen görs en riskbedömning där risker värderas utifrån sannolikhet och konsekvens. Identifierade risker förs in i en intern kontrollplan.

Ärendet i sin helhet

Intern kontroll är primärt ett ledningsverktyg med väsentlig betydelse för både den politiska ledningen och förvaltningen. Med intern kontroll menas kommunens organisation, rutiner och system som bland annat syftar till att:

- Säkerställa lagar, bestämmelser och att överenskommelser efterlevs.
- Säkra att resurser används i enlighet med tagna beslut.
- Minimera risker, säkra system och rutiner.
- Trygga kommunens tillgångar och förhindra förluster.
- Säkra en rättvisande redovisning
- Skydda politiker och personal från oberättigade misstankar.

Arbetslivsnämnden har enligt Kommunallagen det yttersta ansvaret att inom sitt verksamhetsområde tillse att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande mål, riktlinjer och föreskrifter. Nämnden ansvarar för att anvisningar för den interna kontrollen utarbetas, vilket bland annat innebär att tillämpningsregler och riktlinjer utformas, att organisations- och rutinbeskrivningar utformas och dokumenteras, att attestuppdrag fördelas, att effektiva uppföljnings- och rapportsystem utformas samt att återkoppling görs. I samband med

årsredovisningens upprättande rapportera resultatet från uppföljningen av den interna kontrollen till kommunstyrelsen.

Beslutsunderlag

1. Bilaga Riskanalys 2024, Arbetslivsnämnden.
2. Bilaga Intern Kontrollplan 2023, Arbetslivsnämnden.

Samverkan

Förvaltningens samverkansgrupp (FSG).

Beslutet expedieras till

1. Kommunstyrelsen.
2. Revisionen.

Mattias Danielsson
Ordförande

Tina Arekvist Lundell
Förvaltningschef

Risicanalys 2024

Arbetslivsnämnden

1 Inledning

2 Regler för Intern kontroll

3 Beskrivning av arbetet med att ta fram riskanalysen

4 Styrning och ledning

Verksamhet / Process	Riskbild	Riskbedömning 2024	Till plan 2024	Kommentar 2024	Direkt åtgärd
Delegation	Risk att delegationsordningen ej följs Beskrivning <i>Risk att fel person fattar myndighetsbeslut gällande ärenden där denne ej har behörig delegation.</i>	4	Nej		
Dataskyddsförordning (GDPR)	Risk att dataskyddsförordningen (GDPR) inte följs	6	Nej		
Försörjningsenheten	Risk att kvalitetsledningssystemet inte följs Beskrivning <i>Risk att rutiner, processer vid kvalitetsledningssystemet inte följs</i>	9	Nej	Kontroll av SOSFS 2011:9 att förvaltningen arbetar med kvalitetsledningssystem bland annat genom uppföljning av avvikelserapportering. Kontroll och uppföljning sker i den årliga Patient- och kvalitetsberättelsen.	

5 Personal

Verksamhet / Process	Riskbild	Riskbedömning 2024	Till plan 2024	Kommentar 2024	Direkt åtgärd
Bisyssla	Risk för att inte anställda lämnar in Bisyssla Beskrivning <i>Säkra att informations har lämnats till medarbetare när det gäller bisysslor</i>	6	Nej		
Bemanning	Risk för att socionomer inte kan rekryteras och behållas Beskrivning <i>Socionombristen kan i förlängningen påverka</i>	9	Ja		

6 Ekonomi

Verksamhet / Process	Riskbild	Riskbedömning 2024	Till plan 2024	Kommentar 2024	Direkt åtgärd
Leverantörsfakturor	Risk för felaktiga utbetalningar till oegentliga leverantörer Beskrivning <i>Risken är att Borås Stad betalar felaktiga belopp till tvivelaktiga leverantörer samt risk för förskingring när inte attestreglementet följs.</i>	6	Nej		
Representation-utbildning	Risk att riktlinjer ej följs Beskrivning <i>Risken är att representationsreglerna för Borås Stad och Skatteverkets regler ej följs, samt att representation/utbildning ej är godkänd. Representation medges endast inom eller i direkt anslutning till Borås Stads ordinarie verksamhet.</i>	9	Ja		
Kundfakturor-avgiftsdebitering	Risk för att felaktiga kundfakturor skickas ut Beskrivning <i>Risken att Borås Stad debiterar felaktiga belopp och/eller till fel person.</i>	4	Nej		
Upphandling	Risk att Lagen om offentlig upphandling (LOU) inte följs Beskrivning <i>Risk att Borås Stad bryter mot LOU och mot Borås Stads upphandlingsregler och policy.</i>	6	Nej		
	Risk att ramavtal inte följs Beskrivning <i>Risk att ramavtal tillämpas felaktigt och att leverantör som ej är upphandlad korrekt används för inköp i verksamheten. Borås Stad kan riskera att stämmas för avtalsbrott om ramavtalets delar ej uppfylls korrekt.</i>	6	Nej		
Kontanhantering	Risk för felaktig hantering av kontanta medel Beskrivning <i>Kontanta medel som inte redovisas i sin helhet och ej synliggörs i stadens redovisningssystem innebär en risk för oegentligheter. God ordning och säkra rutiner skall upprätthållas för att minimera risken.</i>	6	Nej		

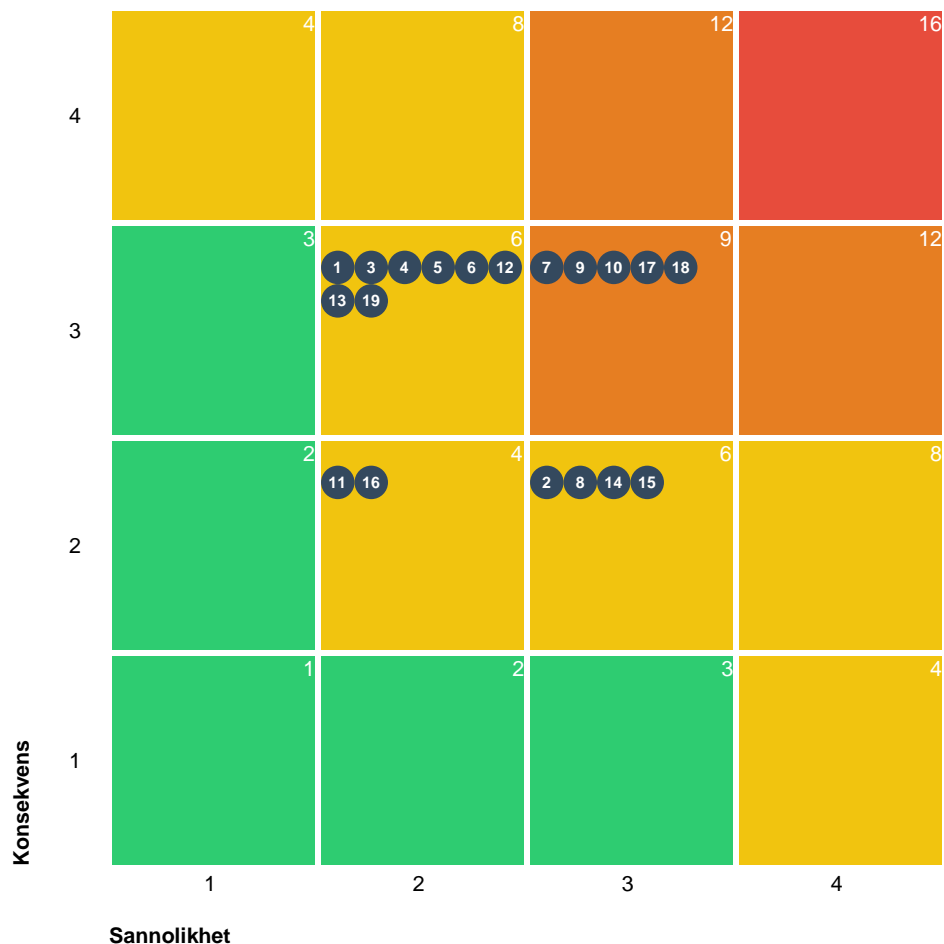
Bidrag	Risk att ansökan om tillgängliga statsbidrag och andra externa bidrag inte sker	6	Nej	
--------	---	---	-----	--

7 Egen verksamhet

Verksamhet / Process	Riskbild	Riskbedömning 2024	Till plan 2024	Kommentar 2024	Direkt åtgärd
Försörjningsstöd	Risk för felaktiga utbetalningar. Beskrivning <i>Säkra kvalitén på handläggning av ärenden samt minimera risken för felaktiga utbetalningar av försörjningsstöd.</i>	9	Nej	Eftersom en årlig rapportering om arbetet med felaktiga utbetalningar sker förs inte risken över till Intern kontrollplan.	
Verksamhetskontroller	Risk för att verksamhet ej sköts på ett effektivt och ändamålsenligt sätt. Beskrivning <i>Exempel: systematiskt arbetsmiljöarbete, brandskydd, rektors/lärares arbetsuppgifter, elevärenden, barnavårds- och särskoleutredningar, personalutbildningar, lagar/riktlinjer efterlevs</i>	6	Nej		
Jobb Borås Arbetsmarknadsanställningar	Att rutiner vid anställning inte följs Beskrivning <i>Säkra kvaliteten vid anställningar av Arbetsmarknadsanställningar</i>	6	Nej		
Försörjningsenheten	Risk att rutin vid hot och våld vid försörjningsenheten inte följs Beskrivning <i>Säkra kvaliteten vid uppföljning av hot och våld vid försörjningsenheten</i>	9	Ja		
Externa Utförare	Risk att externa utförare inte fullgör politiska beslut Beskrivning <i>Kontrollera externa utförare som utför arbeten åt nämnden</i>	6	Nej		
Bostäder för nyanlända	Risk att det inte finns bostäder för nyanlända Beskrivning <i>Säkra att nyanlända får bostäder när de blir placerade i Borås av migrationsverket.</i>	6	Nej		
Feriearbeten	Risk att de som söker feriearbeten inte får någon plats Beskrivning	6	Nej		

Risk att de som söker till feriearbetare inte får någon arbetsplats och risk att nämndens resurser inte räcker till för alla som har sökt feriearbete.

8 Riskmatris

	Konsekvens	Sannolikhet
4	Allvarlig (är så stor att fel helt enkelt inte får inträffa)	Sannolik (det är mycket troligt att fel ska uppstå)
3	Kännbar (uppfattas som besvärande för intressenter och kommunen)	Möjlig (det finns en möjlig risk för att fel ska uppstå)
2	Lindrig (uppfattas som liten av såväl intressenter och kommunen)	Mindre sannolik (risken är mycket liten för att fel ska uppstå)
1	Försumbar (är obetydlig för de olika intressenterna och kommunen)	Osannolik (risken är praktiskt taget obefintlig för att fel ska uppstå)

5 Åtgärd krävs (9-12) 14 Håll under uppsikt (4-8) Totalt: 19

Verksamhet / Process	Riskbild	Konsekvens 2024	Sannolikhet 2024	Riskbedömning 2024	Till plan 2024	Kommentar 2024
Leverantörsfakturor	Risk för felaktiga utbetalningar till oegentliga leverantörer	2.Lindrig	3.Möjlig	6	Nej	
Representation-utbildning	Risk att riktlinjer ej följs	3.Kännbar	3.Möjlig	9	Ja	
Kundfakturor-avgiftsdebitering	Risk för att felaktiga kundfakturor skickas ut	2.Lindrig	2.Mindre sannolik	4	Nej	
Upphandling	Risk att Lagen om offentlig upphandling (LOU) inte följs	3.Kännbar	2.Mindre sannolik	6	Nej	
	Risk att ramavtal inte följs	3.Kännbar	2.Mindre sannolik	6	Nej	
Kontanthantering	Risk för felaktig hantering av kontanta medel	2.Lindrig	3.Möjlig	6	Nej	
Bidrag	Risk att ansökan om tillgängliga statsbidrag och andra externa bidrag inte sker	3.Kännbar	2.Mindre sannolik	6	Nej	
Delegation	Risk att delegationsordningen ej följs	2.Lindrig	2.Mindre sannolik	4	Nej	
Försörjningsstöd	Risk för felaktiga utbetalningar.	3.Kännbar	3.Möjlig	9	Nej	Eftersom en årlig rapportering om arbetet med felaktiga utbetalningar sker förs inte risken över till Intern kontrollplan.
Verksamhetskontroller	Risk för att verksamhet ej sköts på ett effektivt och ändamålsenligt sätt.	2.Lindrig	3.Möjlig	6	Nej	
Bisyssla	Risk för att inte anställda lämnar in	2.Lindrig	3.Möjlig	6	Nej	

Verksamhet / Process	Riskbild	Konsekvens 2024	Sannolikhet 2024	Riskbedömning 2024	Till plan 2024	Kommentar 2024
	Bisyssla					
Dataskyddsförordning (GDPR)	Risk att dataskyddsförordningen (GDPR) inte följs	3.Kännbar	2.Mindre sannolik	 6	Nej	
Jobb Borås Arbetsmarknadsanställningar	Att rutiner vid anställning inte följs	3.Kännbar	2.Mindre sannolik	 6	Nej	
Försörjningsenheten	Risk att rutin vid hot och våld vid försörjningsenheten inte följs	3.Kännbar	3.Möjlig	 9	Ja	
Försörjningsenheten	Risk att kvalitetsledningssystemet inte följs	3.Kännbar	3.Möjlig	 9	Nej	Kontroll av SOSFS 2011:9 att förvaltningen arbetar med kvalitetsledningssystem bland annat genom uppföljning av avvikelserapportering. Kontroll och uppföljning sker i den årliga Patient- och kvalitetsberättelsen.
Bemanning	Risk för att socionomer inte kan rekryteras och behållas	3.Kännbar	3.Möjlig	 9	Ja	
Externa Utförare	Risk att externa utförare inte fullgör politiska beslut	3.Kännbar	2.Mindre sannolik	 6	Nej	
Bostäder för nyanlända	Risk att det inte finns bostäder för nyanlända	3.Kännbar	2.Mindre sannolik	 6	Nej	
Feriearbeten	Risk att de som söker feriearbeten inte får någon plats	3.Kännbar	2.Mindre sannolik	 6	Nej	

Intern kontrollplan 2024

Arbetslivsnämnden

1 Inledning

2 Personal

Verksamhet / Process	Riskbild	Beskrivning	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Kontroll frekvens
Bemanning	Risk för att socionomer inte kan rekryteras och behållas Riskbedömning 2024 9	Socionombristen kan i förlängningen påverka kvaliteten på verksamheten	Kontroll av rekrytering och avslut av tjänster vid försörjningsenheten när det gäller socionomer.	Medarbetarsamtal, medarbetarenkät och avslutssamtal	Varje år

3 Ekonomi

Verksamhet / Process	Riskbild	Beskrivning	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Kontroll frekvens
Representation-utbildning	Risk att riktlinjer ej följs Riskbedömning 2024 9	Risken är att representationsreglerna för Borås Stad och Skatteverkets regler ej följs, samt att representation/utbildning ej är godkänd. Representation medges endast inom eller i direkt anslutning till Borås Stads ordinarie verksamhet.	Att deltagarförteckning, att syfte framgår, samt att program bifogas, för kostnader avseende representation, utbildningar m.m. Att kostnader för representation följer skattelagstiftning samt Borås Stads riktlinjer	Stickprov av konto 471x, 4772, (614x, 616x)	Varje år

4 Egen verksamhet

Verksamhet / Process	Riskbild	Beskrivning	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Kontroll frekvens
Försörjningsenheten	Risk att rutin vid hot och våld vid försörjningsenheten inte följs Riskbedömning 2024 9	Säkra kvaliteten vid uppföljning av hot och våld vid försörjningsenheten	Kontrollera att rutin vid hot och våld vid försörjningsenheten följs.	Uppföljning av alla rapporterade arbetsskador och tillbud	Varje år

Sead Omerovic
Handläggare
0721-60 06 05

Datum
2023-08-28

Instans
Arbetslivsnämnden
Dnr ALN 2023-00078 1.2.4.1

Budgetuppföljning efter juli 2023

Arbetslivsnämndens beslut

Arbetslivsnämnden godkänner budgetuppföljningen till och med juli 2023 med helårsprognos.

Ärendet i sin helhet

Kommunbidraget för Arbetslivsnämndens verksamhet för 2023 budgeteras till 253 950 tkr. En buffert på 2 540 tkr är avsatt.

Arbetslivsnämndens resultat är minus 4 084 tkr efter juli, prognosen för nämnden är ett nollresultat för 2023.

Beslutsunderlag

1. Bilaga Budgetuppföljning efter juli 2023.

Samverkan

Förvaltningens samverkansgrupp (FSG).

Mattias Danielsson
Ordförande

Tina Arekvist Lundell
Förvaltningschef

BORÅS STAD

Budgetuppföljning Juli 2023

Arbetslivsnämnden

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Nämndens verksamhet 1	3
2.1 Budgetavvikelse och verksamhetsanalys	3
3 Verksamhetsmått	8
3.1 Individ- och familjeomsorg.....	8
3.2 Arbetsmarknadsinsatser.....	9

1 Inledning

Arbetslivsnämnden huvuduppgift är att fullgöra kommunens arbetsmarknads-och sysselsättningspolitiska insatser. Nämnden ansvarar för att bidra till att motverka arbetslösheten och har sedan den bildades arbetat framgångsrikt med att minska antalet boråsare som är beroende av ekonomiskt bistånd till att istället bli självförsörjande genom arbete. Utifrån nämndens ansvar för kommunens insatser och åtgärder vid flyktingmottagning och etableringsinsatser genomförs ett flertal riktade insatser och projekt för att förbättra integrationen och jämställdheten inom målgruppen.

Arbetslivsnämndens resultat är minus 4 084 tkr efter juli 2023, prognosen för nämnden är ett nollresultat för 2023.

2 Nämndens verksamhet 1

2.1 Budgetavvikelse och verksamhetsanalys

Verksamheternas nettokostnader

Tkr	Utfall 2022-07	Budget 2023	Budget 2023-07	Utfall 2023-07	Prognos 2023	Avvikelse
Central administration	-8 205	-17 643	-10 263	-11 061	-17 643	0
Politisk verksamhet	-688	-1 748	-1 019	-883	-1 748	0
Allmän IFO-administration	-23 113	-42 332	-24 623	-22 811	-40 332	2 000
Ekonomiskt bistånd	-36 609	-61 000	-35 583	-36 894	-63 000	-2 000
Insatser relationsvård	-4 949	0	0	0	0	0
Feriearbeten	-5 967	-13 960	-4 188	-7 047	-13 960	0
Arbetsförberedande åtgärder	-22 491	-41 800	-24 295	-22 014	-42 300	-500
Arbetsmarknadsinsatser	-50 511	-63 458	-36 976	-42 247	-64 998	-1 540
Integration	205	-3 369	-1 958	-1 881	-3 869	-500
Övrigt	-1 404	-6 100	-3 544	-3 177	-6 100	0
Buffert	0	-2 540	-1 482	0	0	2 540
Summa	-153 732	-253 950	-143 931	-148 015	-253 950	0

Ekonomiska förutsättningar 2023

Kommunbidraget för Arbetslivsnämndens verksamhet för 2023 budgeteras till 253 950 tkr. En buffert på 2 540 tkr är avsatt.

Arbetslivsnämndens resultat är minus 4 084 tkr efter juli, prognosen för nämnden är ett nollresultat för 2023.

Osäkra budgetposter

Inom Arbetslivsnämnden finns det några budgetposter som är osäkra och kan variera i omfattning och kostnad över tid. De osäkra budgetposterna inom Arbetslivsnämnden är ekonomiskt bistånd, samt ersättningar från Arbetsförmedlingen och Migrationsverket. Ekonomiskt bistånd är en form av ekonomiskt stöd som nämnden ger till personer som har svårt att klara sin försörjning på egen hand.

Kostnaderna för ekonomiskt bistånd kan variera beroende på hur många personer som ansöker om stödet och vilka behov de har. Om fler personer än förväntat ansöker om ekonomiskt bistånd eller om deras behov är större än vad som tidigare har beräknats, kan detta innebära högre kostnader för nämnden. Ersättningar från Arbetsförmedlingen och Migrationsverket kan också variera och vara svåra att förutse.

Inom Arbetslivsnämnden finns det några budgetposter som är osäkra och kan variera i omfattning och kostnad över tid. Dessa osäkra budgetposter är ekonomiskt bistånd, ersättningar från Arbetsförmedlingen och ersättningar från Migrationsverket.

Ekonomiskt bistånd är en form av ekonomiskt stöd som nämnden tillhandahåller för personer som har svårt att klara sin försörjning på egen hand. Det kan inkludera bidrag för boende, mat, kläder och andra grundläggande behov. Kostnaderna för ekonomiskt bistånd kan variera beroende på hur många personer som ansöker om stöd och vilka specifika behov de har. Om fler personer än förväntat ansöker om ekonomiskt bistånd eller om deras behov är större än tidigare beräknat, kan detta medföra högre kostnader för nämnden. Det är svårt att förutse exakt hur många ansökningar det kommer att vara och vilka behov som kommer att uppstå, vilket gör ekonomiskt bistånd till en osäker budgetpost.

Utöver ekonomiskt bistånd kan ersättningar från Arbetsförmedlingen och Migrationsverket också variera och vara svåra att förutse. Arbetsförmedlingen kan till exempel ge ersättningar till arbetslösa personer som deltar i olika arbetsmarknadsåtgärder eller utbildningsprogram. Migrationsverket kan ge ersättningar till personer som befinner sig i olika migrationsprocesser, till exempel asylsökande eller personer som har beviljats uppehållstillstånd. Både Arbetsförmedlingen och Migrationsverket kan göra förändringar i sina ersättningssystem, regler och riktlinjer, vilket kan påverka kostnaderna för Arbetslivsnämnden. Dessa förändringar kan vara svåra att förutse i förväg och kan leda till variationer i omfattning och kostnad för dessa budgetposter.

Osäkra budgetposter inom Arbetslivsnämnden kan, såsom ekonomiskt bistånd, ersättningar från Arbetsförmedlingen och ersättningar från Migrationsverket, variera i omfattning och kostnad över tid. Antalet ansökningar om ekonomiskt bistånd och de specifika behoven hos de sökande kan påverka kostnaderna för nämnden. Dessutom kan förändringar i ersättningssystem, regler och riktlinjer från Arbetsförmedlingen och Migrationsverket också påverka budgetposterna. Detta gör det svårt att förutse exakta kostnader och kräver noggrann budgetplanering och uppföljning för att hantera osäkerheten.

Ekonomiskt bistånd

Ekonomiskt bistånd är samhällets yttersta skyddsnät och tillämpas när alla andra resurser har undersökts och uttömts. Det är en form av ekonomiskt stöd som ges till individer som inte kan klara sin försörjning på egen hand. Det kan vara människor som befinner sig i en ekonomisk kris, saknar arbete eller har andra hinder som förhindrar dem från att försörja sig själva och sina familjer.

Rätten till ekonomiskt bistånd prövas individuellt, vilket innebär att varje persons situation och behov utvärderas för att avgöra om de är berättigade till stödet. Det är en grundläggande princip att biståndet ska vara behovsbaserat och anpassas till den enskilda individens förutsättningar. Det innebär att en person som ansöker om ekonomiskt bistånd kommer att genomgå en utredning där deras ekonomiska situation, boendeförhållanden, eventuella försörjningsansvar och andra relevanta faktorer bedöms.

Ekonomiskt bistånd är samhällets sista utväg för att hjälpa individer som befinner sig i ekonomiskt svåra situationer och inte kan försörja sig själva. Det prövas individuellt och syftar till att erbjuda personligt anpassade insatser och vägledning för att hjälpa dem att nå egen försörjning. Genom att erbjuda stöd och möjligheter till utbildning och arbete strävar man efter att ge individer de verktyg de behöver för att förbättra sin ekonomiska situation på lång sikt.

Budgeten för ekonomiskt bistånd för år 2023 är 61 000 tkr. Nettokostnaden för ekonomiskt bistånd är till och med juli 36 894 tkr. Budgeten för samma period är 35 583 tkr, nettokostnaden är jämfört med budget högre med 1 311 tkr. Jämfört med samma period 2022 är nettokostnaden högre med 285 tkr.

Nämndens målsättning är att antal hushåll per kalendermånad under 2023 inte överskrider 700 hushåll.

Antal hushåll med ekonomiskt bistånd:

- 2023-07-31, 666 hushåll
- 2022-07-31, 663 hushåll
- 2021-07-31, 747 hushåll

Medel för januari-juli:

- År 2023, 656 hushåll
- År 2022, 698 hushåll
- År 2021, 739 hushåll.

Kostnadsökningarna har till största delen berott på riksnormen och utökade kostnader för lägenheter.

Antal hushåll som får ekonomiskt bistånd i mer än tio månader under kalenderåret:

- 2023-07-31, 424 hushåll
- 2022-07-31, 438 hushåll
- 2021-07-31, 439 hushåll.

Antal biståndshushåll som får ekonomiskt bistånd under mer än tio månader under kalenderåret har hållit sig strax över 400 under de senaste åren.

Andel barn som lever i hushåll med ekonomiskt bistånd:

- 2023-07-31, 1 %
- 2022-07-31, 1 %
- 2021-07-31, 2 %.

Under perioden jan-maj 2023 har andelen barn som lever i hushåll med ekonomiskt bistånd varit mycket låg under hela perioden, och minskade något från 2021 till 2022, men var stabil under januari-juli 2023. Det verkar inte finnas något trendbrott eller någon markant förändring under denna korta tidsperiod. Det är viktigt att notera att informationen endast gäller de sju första månaderna av 2023.

Utveckling av ekonomiskt bistånd.

2023	Utfall tkr	2022	Utfall tkr	2021	Utfall tkr
Januari	4 217	Januari	4 814	Januari	4 357
Februari	4 966	Februari	5 203	Februari	4 495
Mars	5 346	Mars	5 167	Mars	5 901
April	5 036	April	5 203	April	4 991
Maj	5 496	Maj	4 986	Maj	5 548
Juni	6 050	Juni	6 025	Juni	6 615
Juli	5 783	Juli	5 211	Juli	5 101
Summa: Jan-Juli	36 894	Summa: Jan-Juli	36 609	Summa: Jan-Juli	37 108
Prognos Bokslut	63 000	Bokslut	59 761	Bokslut	60 766

Nettokostnaden för ekonomiskt bistånd beräknas till 63 000 tkr.

Antalet hushåll som erhåller ekonomiskt bistånd har minskat något jämfört med föregående år. Trots detta beräknas verksamheten gå back med 2 000 tkr på grund av höjda omkostnader. Under 2023 förväntas antalet hushåll som erhåller ekonomiskt bistånd öka något, huvudsakligen på grund av den instabila finansmarknaden.

Arbetsmarknadsinsatser

Arbetsmarknadsinsatser består av Jobb Borås, Enheten för unga samt trygghetsinsatser.

Antal deltagare med arbetsmarknadsanställningar har minskat något under senaste året.

Kostnaden per deltagare har ökat något för att de deltagare vi har nu är i stort behov av omfattande insatser.

Arbetsmarknadsanställningar

Under juli 2023 har antalet varit 332 de olika anställningsformerna enligt nedanstående tabell. För år 2022 var antalet i juli 417.

	2023	2022
Trygghetsanställningar	136	144
OSA Anställning	76	94
Introduktionsjobb	50	32
Utvecklingsanställningar	47	48
Nystartsjobb	17	62
Lönebidrag	6	11
Extratjänster	0	26

Antal personer som växlat bidrag mot lön i juli har varit 49. Personalkostnaden minus arbetsmarknadsstödet har varit 3 628 540 kr och minskningen av utbetalt ekonomiskt bistånd har varit 2 800 000 kr. I samma period för år 2022 var det 63 personer som växlat bidrag mot lön.

Integration

Integration består av tre olika verksamheter:

- Borås Stads flyktingmottagning
- Integrationsarbete
- Arbete med nationella minoriteter, där Finskt förvaltningsområde och Romsk inkludering ingår.

Flyktingmottagning

Arbetslivsnämnden ansvarar för Borås Stads flyktingmottagning.

Flyktingmottagningen är uppdelad i två olika områden. Boende frågor, praktiskt stöd, tolkservice hanteras av flyktingsamordnare som är organiserade under Försörjningsenheten.

Samhällsorientering är organiserat under Integration.

Verksamheterna uppdrag innefattar verksamhet för nyanlända flyktingar under deras 24 första månader efter dem blivit kommunplacerade

Mottagna flyktingar

Antal mottagna flyktingar var 2023-07-31, 79 (53 % kvinnor, 47 % män) st jämfört med 2022-07-31, 80 st (38 % kvinnor, 62 % män).

Ursprungsland

Land	Andel %
Afghanistan	58
Somalia	6
Syrien	6
Eritrea	6
Turkiet	5
Etiopien	4
Kenya	4
Palestina (Västbanken/Gazaremsan)	3
Irak	3
Iran	3
Algeriet	1
Indien	1

Ålder

Ålder	Andel %
0-5	9
6	2
7-15	16
16-19	4
20-39	47
40-59	18
60>	4

Alla över 19 år som har gått i skolan. 54 st

År i skola	Andel %
>12	24
10-12	15
7-9	26
4-6	13
1-3	7
saknas	15

Överföring av ekonomiska medel till berörda nämnder för nyanlända flyktingar för de senaste 24 månaderna.

	Flyktingar 1-5 år	Flyktingar 6-15 år	Flyktingar i gymnasieskolan	Flyktingar som går i SFI (svenska för invandrare)
Överfört januari-maj	561 660	1 707 750	261 855	4 898 925
Antal per månad				
januari	21	63	9	182
februari	22	65	9	182
mars	20	62	9	182
april	20	66	11	191
maj	21	64	11	192
juni	22	65	10	190
juli	22	65	10	189

Övrigt

Övrigt som består av personligt ombud samt Borås Stads del i finansiering av Sjuhärads Samordningsförbund.

Buffert

En buffert på 2 540 tkr är budgeterad.

3 Verksamhetsmått

3.1 Individ- och familjeomsorg

3.1.1 Ekonomiskt bistånd

Verksamhetsmått		Utfall Jul 2022	Budget 2023	Utfall Jul 2023
Antal hushåll med försörjningsstöd	↗	663	700	666

Antal hushåll med försörjningsstöd

Utfall

666

3.1.2 Flyktingmottagning

Verksamhetsmätt		Utfall Jul 2022	Budget 2023	Utfall Jul 2023
Mottagna flyktingar	↗	80	100	79

Mottagna flyktingar

Utfall

79

3.2 Arbetsmarknadsinsatser

Verksamhetsmätt		Utfall Jul 2022	Budget 2023	Utfall Jul 2023
Antal personer i arbetsmarknadsinsatser	→	353		283
Antal växla bidrag mot lön	↘	64		49

Antal personer i arbetsmarknadsinsatser

Utfall

283

Antal växla bidrag mot lön

Utfall

49

Sead Omerovic
Handläggare
0721-60 06 05

Datum
2023-08-28

Instans
Arbetslivsnämnden
Dnr ALN 2023-00079 1.2.4.1

Budget 2024 - Planeringsunderlag

Arbetslivsnämndens beslut

Arbetslivsnämnden fastställer upprättat förslag till budget för år 2024 och översänder den till Kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Arbetslivsnämndens preliminära kommunbidrag för år 2024 är 258 900 tkr. De osäkra budgetposterna inom Arbetslivsnämnden är försörjningsstöd, flyktingersättningar och nivåer av ersättningar för arbetsmarknadsanställningar. Förväntade kostnadsökningar inom ekonomiskt bistånd och ökning av kostnaden per deltagare för arbetsmarknadsinsatser förutses ske under 2024.

Ärendet i sin helhet

Arbetslivsnämndens preliminära kommunbidrag för år 2024 är 258 900 tkr. En buffert på 2 589 tkr är avsatt. I budgeten 2024 förväntas det finnas kostnadsökningar inom ekonomiskt bistånd samt arbetsmarknadsinsatser. Kostnaderna för ekonomiskt stöd förväntas öka inom den närmaste framtiden. Detta är en konsekvens av den pågående inflationen och den osäkra situationen på finansmarknaden, vilket i sin tur kommer att resultera i högre utgifter för hushållen. Varje hushåll förväntas kosta mer än tidigare. Enligt bedömningen från nämnden förväntas antalet hushåll som behöver ekonomiskt bistånd att öka under 2024.

Trots att den totala arbetslösheten har minskat i Borås har långtidsarbetslösheten ökat under de senaste åren. Många av de långtidsarbetslösa matchar inte arbetsmarknadens behov och behöver omfattande insatser för att komma tillbaka i arbete. Ersättningar från Arbetsförmedlingen förväntas minska på grund av minskat antal deltagare, men kostnaden per deltagare förväntas däremot öka något eftersom de deltagare som nämnden arbetar med har ett stort behov av omfattande insatser.

Beslutsunderlag

1. Bilaga Budget 2024 - Planeringsunderlag.

Samverkan

Förvaltningens samverkansgrupp (FSG).

Beslutet expedieras till

1. Kommunstyrelsen.

Mattias Danielsson
Ordförande

Tina Arekvist Lundell
Förvaltningschef

BORÅS STAD

Budget 2024 - Planeringsunderlag

Arbetslivsnämnden

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Möjligheter, utmaningar och risker - Omvärldsanalys	3
3 Nämndens uppdrag och ansvar	8
3.1 Nämndens grunduppdrag.....	8
3.2 Uppdraget som arbetsgivare	8
3.3 Mänskliga rättigheter	9
3.4 Så här följer nämnden upp sitt uppdrag och ansvar	10
3.5 Samarbeten för att klara nämndens uppdrag och ansvar.....	12
4 Kommunfullmäktiges fokusområden	13
4.1 Ett Borås som verkar för förebyggande arbete, integration och trygghet.....	13
5 Resurser	14
5.1 Resultat	14
5.2 Ekonomiska förutsättningar	14
5.3 Verksamhet 2024	15

1 Inledning

Arbetslivsnämnden huvuduppgift är att fullgöra kommunens arbetsmarknads- och sysselsättningspolitiska insatser. Nämnden ansvarar för att bidra till att motverka arbetslösheten och har sedan bildandet 2011 arbetat framgångsrikt med att minska antalet boråsare som är beroende av ekonomiskt bistånd till att istället bli självförsörjande genom arbete. De som nu befinner sig i ett bidragsberoende står ofta långt ifrån arbetsmarknaden och har en mer komplex problembild än tidigare. För att möta utmaningarna behöver såväl arbetssätt som intern och extern samverkan fortsätta att utvecklas. Genom *Socialt hållbart Borås* och målområdet *Förutsättningar för arbete* är nämnden en del i arbetet för att uppnå det övergripande målet med mer jämlika livsvillkor, då inkomst och en ekonomisk trygghet spelar stor roll för människors hälsa och livsvillkor.

Det är särskilt viktigt att de som kommer till Borås Stad ges goda möjligheter att integreras i samhället för att undvika att de hamnar i ett långvarigt ekonomiskt utanförskap. Arbetslivsnämnden vill fortsätta utveckla arbetssätt för att möjliggöra att individen ska kunna kombinera sin arbetsmarknadsanställning med olika insatser. Det kan handla om utbildning, motiverande insatser, samhällsorientering och andra insatser som långsiktigt stärker individens möjligheter att gå vidare till ett reguljärt jobb på arbetsmarknaden, alternativt reguljära studier.

Nämnden bidrar till att skapa trygghet genom stadsdelsvärdar i centrum samt på stadens utsatta områden Hässleholmen och Norrby, samt vissa insatser på Sjöbo och Hulta. Stadsdelsvärdarna skall vara en resurs för staden och samhället att föra ut viktig samhällsinformation till invånarna på flera språk, och jobba i bred samverkan med andra aktörer på området.

Arbetslivsnämnden bidrar genom verksamheten Återbruk till Borås Stads miljöarbete. Verksamheten är en plats där människor ges möjlighet till meningsfull arbetsträning och arbetsbedömningar i praktisk miljö.

2 Möjligheter, utmaningar och risker - Omvärldsanalys

Arbetslivsnämnden har sedan bildandet arbetat framgångsrikt med att minska antalet boråsare som är beroende av ekonomiskt bistånd till att istället bli självförsörjande genom arbete.

Nämnden har genom detta arbete kunnat ta på sig flera uppdrag utan ökad budgetram.

Den höga inflationen har bidragit till att riksnormens samtliga poster räknats upp med 8,6 procent under 2023. Riksnormens utveckling har historiskt följt uppräkningsindexet vilket innebär att uppräkningsindexet inför 2024 med största sannolikhet kommer hamna över 9 %. Med anledning av det bedömer nämnden att kostnaderna för biståndsutbetalningarna kommer öka.

I jämförelse med liknande kommuner har Borås fortfarande ett mycket lågt antal personer som är beroende av försörjningsstöd. Men de personer som fortfarande är i behov av bistånd befinner sig längre från arbetsmarknaden än de som var i den situationen för några år sedan.

Även om tiden för nyanlända att etablera sig och få arbete har minskat, finns det fortfarande en grupp människor med svag språkförståelse och begränsad utbildning som har svårt att komma in på arbetsmarknaden. Dessa individer riskerar att bli kvar i långvarig ekonomisk utsatthet. Många av dem har också hälsoproblem och obearbetade trauman.

Bland unga konstaterar vi att den psykiska ohälsan ökar (Borås välfärdsbokslut och lokal uppföljning av ungdomspolitikerna), vilket gör att skolgången blir lidande - idag krävs som regel en fullgången gymnasieutbildning för att komma in på arbetsmarknaden. Vidare finns målgruppen med kriminell livsstil, missbruk och psykisk ohälsa som gör att man inte kommer in på arbetsmarknaden. Detta sammantaget gör att en stor grupp människor under lång tid kommer att vara beroende av ekonomiskt bistånd, där det inte går att jobba med snabba lösningar för att få dessa människor i arbete - långsiktighet och uthållighet krävs. Det är fortsatt viktigt med ett förebyggande arbete kring ungdomsarbetslöshet, framförallt för unga med särskilda behov och individer som inte fullföljt

gymnasiet. För en socialt hållbar stad ser nämnden även ett stort behov av samordnade insatser för personer med kriminell livsstil, för att kunna erbjuda alternativ.

Enligt statistik från Arbetsförmedlingen, är den totala arbetslösheten i Borås fortsatt sjunkande. Även långtidsarbetslösheten har minskat. Antalet personer som varit arbetslösa 12 månader eller mer har minskat. Även för arbetslösa mer än 24 månader är det en viss minskning; 4,2 %. Av de långtidsarbetslösa är andelen utrikes födda ca 66 %.

Av detta kan man dra slutsatsen att många långtidsarbetslösa inte matchar arbetsmarknadens behov, utan individerna är i stort behov av omfattande insatser för att rustas för arbetsmarknaden.

Arbetsförmedlingen har därför implementerat ett nytt arbetssätt där en stor del av dessa insatser kommer att utföras av externa aktörer. Dessa aktörer kommer att ta över en betydande del av matchningsarbetet som tidigare utförts av Arbetsförmedlingen själva. Trots detta bedöms det fortsatt finnas ett stort behov av samverkan med kommunerna för att stödja de individer som befinner sig långt ifrån arbetsmarknaden.

En viktig faktor som skapar osäkerhet inför framtiden är den pågående konjunkturavmattningen. Denna utveckling innebär hög inflation och finansiell oro. På sikt kan detta leda till att fler människor drabbas av arbetslöshet och ekonomisk utsatthet, vilket kan öka behovet av både ekonomiskt stöd och åtgärder på arbetsmarknaden.

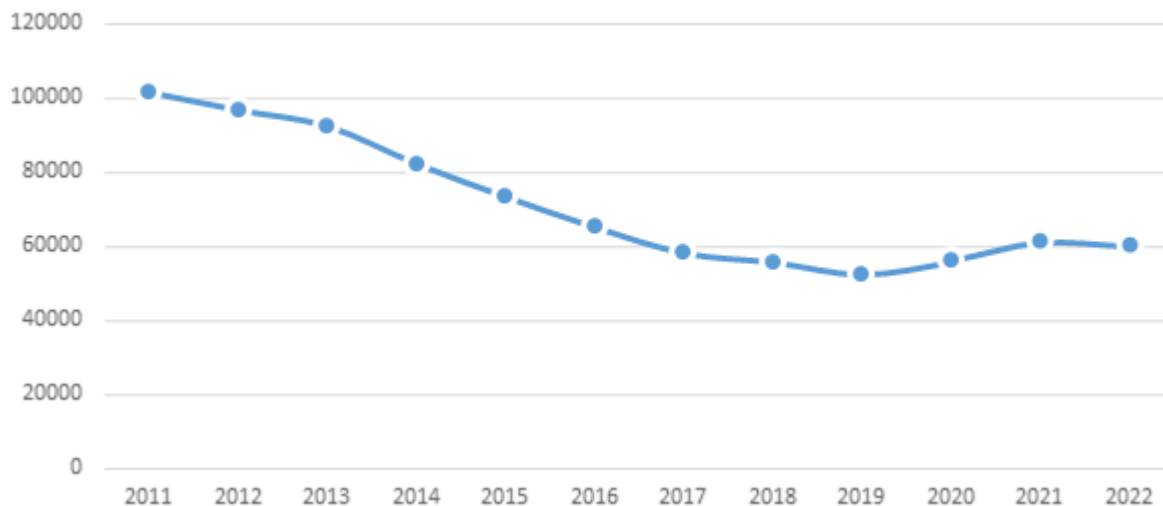
Det är viktigt att fortsätta övervaka och anpassa åtgärder för att möta eventuella förändringar på arbetsmarknaden. Genom att fortsätta erbjuda omfattande insatser och samarbeta med kommunerna kan man hjälpa de långtidsarbetslösa att rusta sig för arbetsmarknaden och minska risken för ekonomisk utsatthet. Samtidigt måste man vara medveten om de ekonomiska utmaningar som konjunkturavmattningen kan medföra och vara beredd att anpassa strategier för att stödja de som drabbas av arbetslöshet och ekonomiskt utanförskap.

Tid i arbetslöshet	2019	2020	2021	2022
mindre än 6 månader	1805	2224	1393	1490
6-12 månader	782	1215	750	652
13-24 månader	753	877	908	552
mer än 24 månader	728	776	871	834

Ekonomiskt bistånd

Nettoutbetalningar av försörjningsstöd är en stor del av Arbetslivsnämndens kostnader och verksamhet. Under Arbetslivsnämnden tid har nettoutbetalningarna sett ut enligt nedan.

Nettoutbetalningar ekonomiskt bistånd 2011-2022 (tkr)

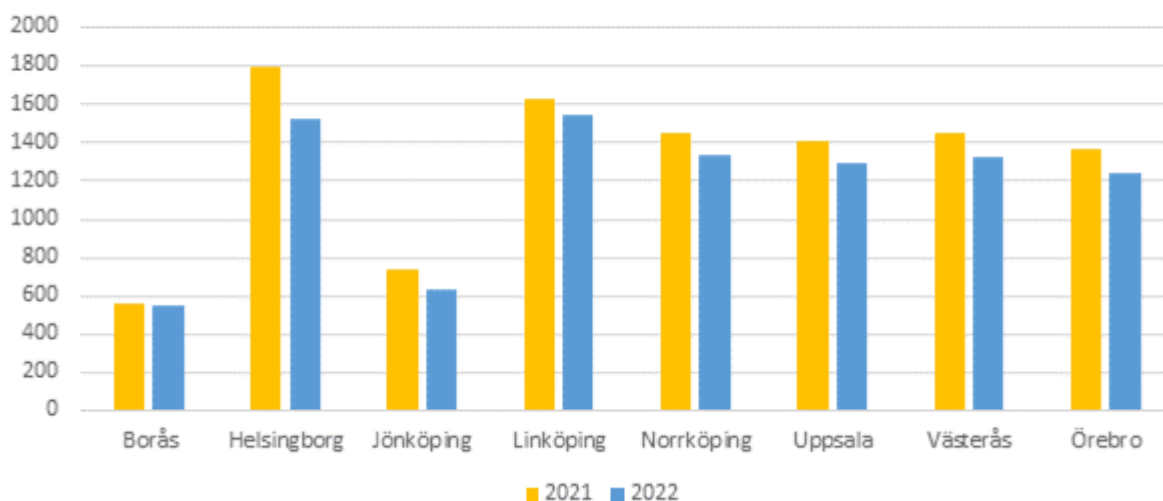

2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
101 445	96 684	92 354	82 240	73 393	65 250	58 273	55 805	52 534	55 894	60 766	59 761

Arbetslivsnämnden arbetar för att så många boråsare som möjligt ska ha en egen försörjning och därmed inte vara beroende av ekonomiskt bistånd.

Nedan jämförs Borås Stad med ett antal andra kommuner i Sverige gällande bokslut 2022 bruttoutbetalningar av försörjningsstöd samt jämförelse med bokslut 2021.

Bruttoutbetalningar ekonomiskt bistånd 2021-2022 (kr/inv)

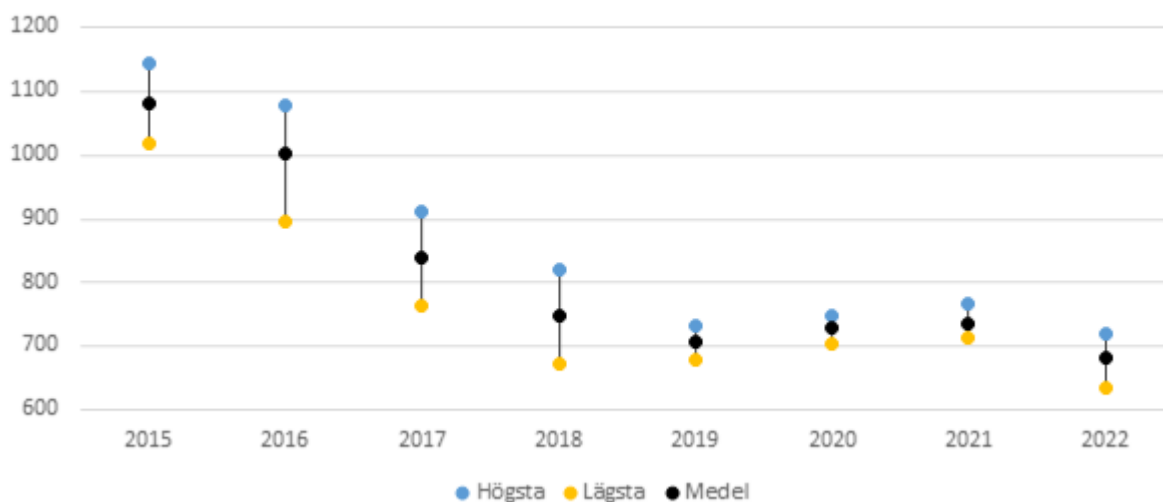

År	Borås	Helsingborg	Jönköping	Linköping	Norrköping	Uppsala	Västerås	Örebro
2021	565	1799	737	1630	1447	1407	1451	1365
2022	550	1526	638	1543	1336	1293	1326	1239

Källa: SCBs räkenskapssammandrag 2021-2022

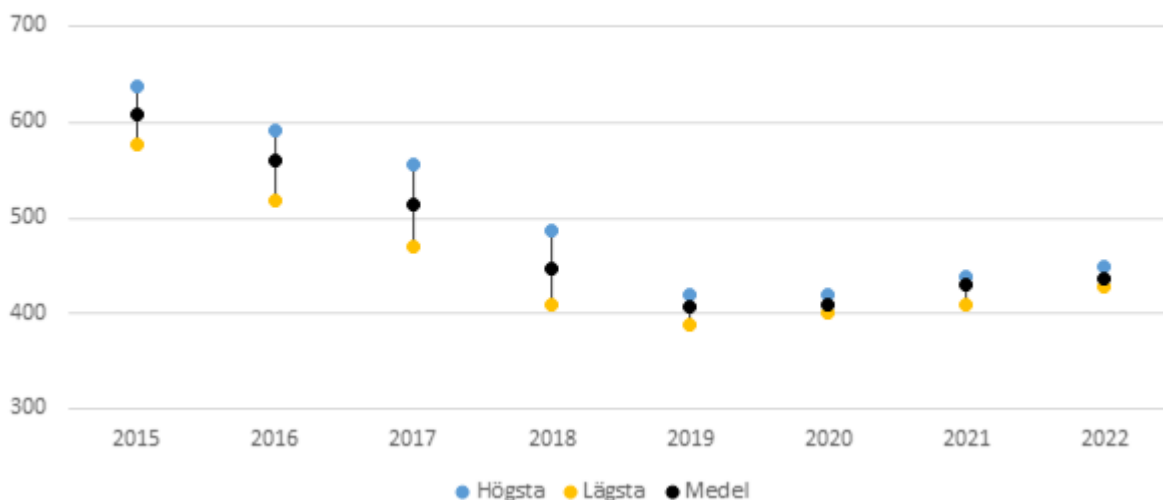
För att motverka att fler personer blir beroende av försörjningsstöd och därmed få en ökning av biståndsutbetalningarna är det viktigt att hantera det ekonomiska biståndet på ett proaktivt och effektivt sätt. Detta sker bland annat genom att omvandla passivt försörjningsstöd till aktivitet och löneinnehåll.

Antal hushåll med ekonomiskt bistånd

År	Högsta	Lägsta	Medel
2015	1144	1017	1081
2016	1077	896	1003
2017	911	764	839
2018	819	672	747
2019	732	678	707
2020	747	705	728
2021	767	712	736
2022	720	636	677

Antal hushåll med långvarigt ekonomiskt bistånd

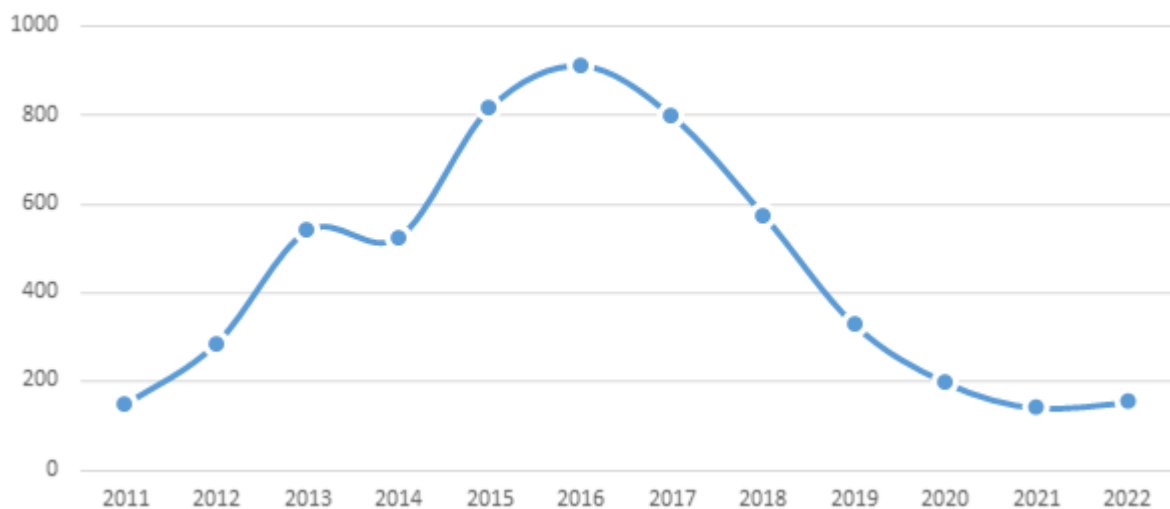

År	Högsta	Lägsta	Medel
2015	637	576	608
2016	591	517	560
2017	556	470	514
2018	486	409	446
2019	419	388	406
2020	420	401	410
2021	439	409	429
2022	448	427	436

Nyanlända flyktingar

Mottagandet av nyanlända flyktingar har minskat kraftigt de senaste åren. Under 2022 kom det 152 nyanlända flyktingar. För år 2024 är prognosen under 125.

Antal mottagna nyanlända i etableringen 2011-2022

2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
146	284	538	523	814	909	795	573	326	196	140	151

3 Nämndens uppdrag och ansvar

3.1 Nämndens grunduppdrag

Arbetslivsnämndens grunduppdrag är att fullgöra kommunens arbetsmarknads- och sysselsättningspolitiska insatser. Nämnden ansvarar för att bidra till att motverka arbetslösheten i kommunen genom att verksamheten svarar mot arbetsmarknaden och den enskildes behov.

Arbetslivsnämnden ansvarar för försörjningsstödet samt aktiverande och arbetsförberedande åtgärder i syfte att den enskilde ska nå egen försörjning.

Nämnden ansvarar för kommunens insatser och åtgärder vid flyktingmottagning och etableringsinsatser för nyanlända samt har ett samordningsansvar för integration i samhället och på arbetsmarknaden. Detta innebär att nämnden har befogenhet att kalla andra nämnder. Dessutom har nämnden även ett samordningsansvar för stadens arbete med nationella minoriteter och finskt förvaltningsområde.

Arbetslivsnämnden administrerar och finansierar alla Borås Stads feriearbeten.

Nämnden ansvarar för Borås Stads del i Sjuhärads samordningsförbund, där övriga parter är Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Västra Götalandsregionen. Samordningsförbundet beslutar om mål och inriktning för den finansiella samordningen och stödjer samverkan mellan parterna.

Till nämndens uppgifter hör också ansvaret för personligt ombud samt representera Borås Stads när det gäller Tolkförmedlingen Väst.

3.1.1 Så här genomför nämnden sitt grunduppdrag under kommande år

Eftersom antalet nya flyktingar minskat och framöver bedöms ligga på en relativt låg nivå kommer nämnden att succesivt anpassa verksamheten genom omprioriteringar i verksamheter med flyktingmottagning och integration. Minskning av antalet nya flyktingar innebär också att ersättningar från Migrationsverket under nästa år förväntas minska.

Samtidigt förstärker vi ytterligare samverkan mellan myndighetsutövningen och arbetsmarknadsinsatserna. Arbetet med välfärdsbrottslighet inom ekonomiskt bistånd kommer förstärkas.

För att ytterligare frigöra administrativa resurser och öka tillgängligheten för våra kommuninvånare arbetar vi aktivt med digitalisering av våra processer för att kunna få mer tid för aktivt socialt arbete kring planering och utveckling med den enskilde.

3.1.1.1 Uppdrag från nämnd 2024

3.2 Uppdraget som arbetsgivare

Kompetensförsörjning

Att kompetensförsörja organisationen kommer även under 2024 att vara en nyckelfråga. Förutsättningarna varierar inom förvaltningens olika områden. Förvaltningens största yrkesgrupper är arbetsmarknadshandläggare och socialsekreterare. För arbetsmarknadshandläggare är rekryteringsläget mycket positivt och kandidaturval vid rekryteringar är såväl stort som meriterat. Gällande socialsekreteraryrket har det blivit allt svårare att rekrytera socionomer till förvaltningen. Under 2022 uppgick personalomsättningen i hela staden till 22,8 % vilket innebär att yrkesgruppen är den med högst personalomsättning av alla i Borås Stad. Anmärkningsvärt är också att personalomsättningen 2022 innebar en ökning med 12,3 % i jämförelse med 2021. Att lyckas med kompetensförsörjningen av socialsekreterare är en avgörande förutsättning för förvaltningens verksamhet.

För att möta utmaningarna har förvaltningen under 2023 fokuserat på att organisera

kompetensförsörjningsarbetet på ett mer strukturerat sätt. Det har inneburit att resurser har avsatts och inte minst att samverkan mellan professioner har genomstrukturerat arbetet. Grunden i arbetet har varit den tvärprofessionella kompetensförsörjningsgruppen där verksamhetschef, enhetschef, arbetsledare, medarbetare, fackliga och HR funnits med. Alla socialsekreterare som avslutat sin anställning har sedan sommaren 2022 följts upp genom strukturerade avslutssamtal som genomförts av HR-funktionen. Antalet avgångar i gruppen tillsvidareanställda socialsekreterare under perioden januari – augusti 2023 var betydligt färre än under motsvarande period 2022. Under 2022 skedde 13 avgångar och under 2023 4 avgångar, vilket är en minskning med nästan 70 %. Förvaltningen behöver fortsätta bygga en strategi för hur organisationen kring kompetensförsörjningsfrågan ska se ut och på bred front kombinera aktiviteter som ger effekter på kompetensförsörjningen utifrån både korta och långa perspektiv. Här är det viktigt att fokusera på genomförandet av de aktiviteter som tas fram.

Hälsa och friskvård

En aspekt av hälsa och välmående är att förstå det större sammanhanget och inte minst att möta de som ingår i det. I maj 2023 genomfördes förvaltningens andra Friskvårdsdag. Denna årligen återkommande aktivitet syftar till att skapa möjligheter för förvaltningens medarbetare att mötas, ha dialog och bygga relationer med fler kollegor på förvaltningen utanför de naturliga arenorna som uppstår i vardagen. Detta är en särskilt viktig aspekt för Arbetslivsförvaltningen vars verksamheter har starka synergieffekter på varandra. En utvärdering av Friskvårdsdagen genomförs under sommaren 2023 i syfte att ge input och skapa delaktighet kring 2024 års aktivitet.

Under hösten 2023 kommer förvaltningen genomföra en utbildning i alkohol- och drogmisbruk för alla chefer och arbetsledande funktioner.

Psykosocialt trygg arbetsmiljö

Under hösten 2023 genomförs medarbetarenkäten. Ett fokus under våren 2024 kommer att bli uppföljning av resultatet, där särskilt de frågor som ställdes om tystnadskultur och våld eller hot om våld vid föregående enkät, kommer att följas upp. Som ett resultat av enkäten 2021 pågår ett arbete kring psykologisk trygghet. I nuläget har chefer och arbetsledande funktioner involverats i det arbetet. En organisation med stark psykologisk trygghet präglas av en kultur där stöd, lärande och feedback står i fokus.

3.2.1 Indikatorer

3.3 Mänskliga rättigheter

Arbetslivsnämnden arbetar för jämställdhet och likabehandling oberoende av ålder, etniskt ursprung, sexuell läggning, funktionshinder och värderingar.

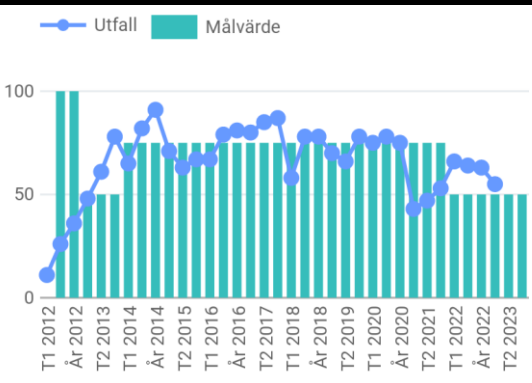
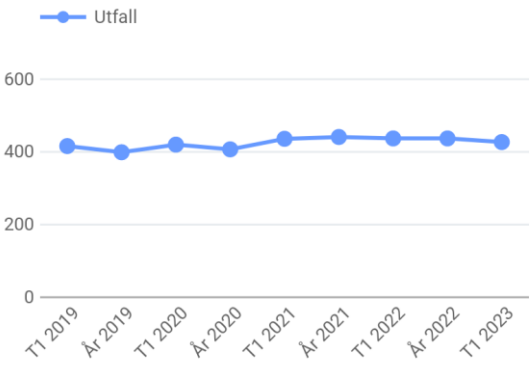
I nämndens uppföljning av grunduppdraget används könsuppdelad statistik där det finns sådan att tillgå. Det möjliggör en analys utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Det kan handla om antalet klienter inom socialtjänst samt arbetsmarknadsinsatser. Även i sammanställning av statistik och i analys av resultat från brukarundersökningar, Öppna jämförelser och kvalitetsregister används könsuppdelad statistik.

Under 2024 fortsätter arbetet med att göra alla medarbetare medvetna om, och jobba efter Borås Stads gemensamma principer. Arbetet med att utveckla en tillitsbaserad styrning och ledning fortsätter.

För att främja den digitala kompetensen hos nyanlända förstärks samhällsorienteringen. Detta syftar till att skapa mer jämlika förutsättningar för att kunna söka kunskap och ta del av samhällsinformation på egen hand.

3.4 Så här följer nämnden upp sitt uppdrag och ansvar

3.4.1 Indikatorer

Indikatorer																																								
Växla bidrag mot lön	 <p>— Utfall ■ Målvärde</p> <table border="1"><thead><tr><th>År</th><th>Utfall</th><th>Målvärde</th></tr></thead><tbody><tr><td>2012</td><td>15</td><td>100</td></tr><tr><td>2013</td><td>45</td><td>100</td></tr><tr><td>2014</td><td>85</td><td>100</td></tr><tr><td>2015</td><td>75</td><td>100</td></tr><tr><td>2016</td><td>80</td><td>100</td></tr><tr><td>2017</td><td>85</td><td>100</td></tr><tr><td>2018</td><td>65</td><td>100</td></tr><tr><td>2019</td><td>75</td><td>100</td></tr><tr><td>2020</td><td>75</td><td>100</td></tr><tr><td>2021</td><td>45</td><td>100</td></tr><tr><td>2022</td><td>65</td><td>100</td></tr><tr><td>2023</td><td>55</td><td>100</td></tr></tbody></table>	År	Utfall	Målvärde	2012	15	100	2013	45	100	2014	85	100	2015	75	100	2016	80	100	2017	85	100	2018	65	100	2019	75	100	2020	75	100	2021	45	100	2022	65	100	2023	55	100
År	Utfall	Målvärde																																						
2012	15	100																																						
2013	45	100																																						
2014	85	100																																						
2015	75	100																																						
2016	80	100																																						
2017	85	100																																						
2018	65	100																																						
2019	75	100																																						
2020	75	100																																						
2021	45	100																																						
2022	65	100																																						
2023	55	100																																						
Utfall 2021 53																																								
Utfall 2022 63																																								
Utfall 2023 55																																								
Så nås målet för indikatorn																																								
<p>Idag befinner sig en stor del av målgruppen långt från den ordinarie arbetsmarknaden och ofta i behov av längre och mer omfattande sociala och arbetsförberedande insatser. Anställningsstöden som Arbetsförmedlingen kan erbjuda är begränsade, därför räknar nämnden med att färre kan växlas direkt från bidrag till lön och justerar därför ned det beräknade antalet jämfört med tidigare år. Ett internt utvecklingsarbete som syftar till bättre samverkan och anpassning av insatser mellan Försörjningsenheten, Jobb Borås och Återbruk är påbörjat och förväntas resultera i fler personer som kan växlas till lönearbete.</p> <p>Genom ett aktivt arbete är den övergripande målsättningen att hålla en nivå, där max 700 hushåll är beroende av ekonomiskt bistånd, och istället ges möjlighet att leva på en lön och genom detta få bättre levnadsstandard, för en socialt hållbar stad.</p>																																								
Antal hushåll som får försörjningsstöd i tio månader eller mer under kalenderåret ska minska.	 <p>— Utfall</p> <table border="1"><thead><tr><th>År</th><th>Utfall</th></tr></thead><tbody><tr><td>2019</td><td>410</td></tr><tr><td>2020</td><td>400</td></tr><tr><td>2021</td><td>430</td></tr><tr><td>2022</td><td>430</td></tr><tr><td>2023</td><td>420</td></tr></tbody></table>	År	Utfall	2019	410	2020	400	2021	430	2022	430	2023	420																											
År	Utfall																																							
2019	410																																							
2020	400																																							
2021	430																																							
2022	430																																							
2023	420																																							
Utfall 2021 441																																								
Utfall 2022 437																																								
Utfall 2023 427																																								
Så nås målet för indikatorn																																								
<p>Försörjningsenheten har medverkat i ett nationellt projekt som har letts av SKR där syftet har varit att minska antalet hushåll som är långvarigt bidragsberoende. Täta uppföljningar och tydliggöra det egna ansvaret har gett ett positivt resultat i projektet. Verksamheten arbetar för att fler personer ska bryta sitt långvariga bidragsberoende och att fler barn ska ha föräldrar som försörjer sig genom arbete eller studier. Många som söker försörjningsstöd har svårt att etablera sig på den öppna arbetsmarknaden. Dels beror det på kravet om fullgjord gymnasieutbildning, kravet på körkort samt goda krav på färdigheter i det svenska språket. Olika insatser i form av arbetsträning, arbetsmarknadsanställningar och stöd att söka arbete är några av åtgärderna som genomförs för att minska antalet hushåll som är beroende av försörjningsstöd.</p>																																								

Indikatorer																			
<p>Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.</p> <p>Utfall 2021 5,5</p> <p>Utfall 2022 8,4</p> <p>Utfall 2023 9,3</p>	<table border="1"> <caption>Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %</caption> <thead> <tr> <th>År</th> <th>T1</th> <th>T2</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2019</td> <td>3,5</td> <td>3,5</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>8,0</td> <td>8,0</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>7,0</td> <td>3,5</td> </tr> <tr> <td>2022</td> <td>8,5</td> <td>8,5</td> </tr> <tr> <td>2023</td> <td>8,5</td> <td>9,0</td> </tr> </tbody> </table>	År	T1	T2	2019	3,5	3,5	2020	8,0	8,0	2021	7,0	3,5	2022	8,5	8,5	2023	8,5	9,0
År	T1	T2																	
2019	3,5	3,5																	
2020	8,0	8,0																	
2021	7,0	3,5																	
2022	8,5	8,5																	
2023	8,5	9,0																	
<p>Så nås målet för indikatorn</p> <p>Under mitten av 2021 skedde en ökning i sjukfrånvarotrenden och från mitten av 2022 fram till sommaren 2023 har den legat på en nivå över 5 %. Under perioden har korttidsfrånvaron varit högre än tidigare och andelen medarbetare som haft maximalt fem sjukdagar under en tolv månadersperiod har varit lägre. Det är viktigt att understryka att sjukfrånvaronivåerna skiljer sig mycket åt mellan enheter och befattningar. Grupperna handledare och socialsekreterare är två grupper med en hög sjukfrånvaro.</p> <p>Sjukfrånvaro och vad som påverkar den är komplext och påverkas av många faktorer. Arbetslivsförvaltningen har de senaste två åren haft ett fokus på chefers förutsättningar och det månatligen återkommande Chefsforum är en aktivitet som syftar till att skapa en tillit och ett samspel i hela förvaltningens ledningsfunktion. Tertialdialoger, månadsuppföljningar med HR, dialog tillsammans med de fackliga organisationerna vid skyddskommittéerna är ytterligare forum där vi arbetar med analys kring sjukfrånvaron. Att skapa förutsättningar för dialog kring sjukfrånvaron är ett viktigt verktyg.</p> <p>Under 2024 kommer nämnden att arbeta med uppföljning utifrån resultatet på medarbetarenkäten.</p>																			
<p>Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %</p> <p>Utfall 2021 56,5</p> <p>Utfall 2022 64,9</p>	<table border="1"> <caption>Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %</caption> <thead> <tr> <th>År</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2019</td> <td>53</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>57</td> </tr> <tr> <td>2022</td> <td>65</td> </tr> </tbody> </table>	År	2019	53	2020	40	2021	57	2022	65									
År																			
2019	53																		
2020	40																		
2021	57																		
2022	65																		
<p>Så nås målet för indikatorn</p> <p>Nämndens hälsoinspiratörer ska med stöd av HR uppmuntra till aktiviteter som gynnar hälsa och friskvård. Under verksamhetsåret bjuds de in till aktiviteter som syftar till att ge dem goda förutsättningar och stärkt kunskap kring hur de kan arbeta för en hälsosam arbetsplats.</p>																			
<p>Andelen barn och unga som lever i hushåll med försörjningsstöd ska minska %</p> <p>Utfall 2021 2</p> <p>Utfall 2022 1</p> <p>Utfall 2023 1</p>	<table border="1"> <caption>Andelen barn och unga som lever i hushåll med försörjningsstöd ska minska %</caption> <thead> <tr> <th>År</th> <th>T1</th> <th>T2</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2021</td> <td>2</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>2022</td> <td>2</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>2023</td> <td>1</td> <td>1</td> </tr> </tbody> </table>	År	T1	T2	2021	2	2	2022	2	1	2023	1	1						
År	T1	T2																	
2021	2	2																	
2022	2	1																	
2023	1	1																	

Indikatorer
<p>Så nås målet för indikatorn</p> <p>Arbetslivsnämnden arbetar med olika insatser bland annat den alternativa arbetsmarknaden, växla bidrag mot lön för att minska andelen barn och unga som lever i hushåll med försörjningsstöd. Verksamheten bedriver också ett arbete i syfte att bevaka barnrätten i hushåll som lever med ekonomiskt bistånd. Detta innebär att barnet synliggörs i utredningarna och att alltid beakta barnets bästa och dokumentera på vilket sätt det skett oavsett om det är avgörande för beslutet eller inte.</p>

3.4.2 Verksamhetsmått

3.4.2.1 Individ- och familjeomsorg

Ekonomiskt bistånd

Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmått	Årsutfall 2020	Årsutfall 2021	Årsutfall 2022	Budget 2023	Budget 2024
Antal hushåll med försörjningsstöd	705	719	651	700	670

Flyktingmottagning

Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmått	Årsutfall 2020	Årsutfall 2021	Årsutfall 2022	Budget 2023	Budget 2024
Mottagna flyktingar	196	140	152	100	125

3.5 Samarbeten för att klara nämndens uppdrag och ansvar

Med grunduppdraget avses det som ligger i vårt reglemente att utföra samt de särskilda uppdrag som kommunfullmäktige gett Arbetslivsnämnden.

En aktiv samordning mellan Jobb Borås, Försörjningsenheten och Återbruk är avgörande för att förvaltningen skall lyckas med grunduppdraget att minska andelen boråsare som är beroende av försörjningsstöd och därmed övergå till egen och rätt försörjning genom t.ex. arbete eller studier.

För att skapa en snabbare process kring den enskildes väg genom kommunen behöver ett gemensamt ansvar och ett aktivt arbetssätt arbetas fram. Detta innebär att arbetsmarknadshandläggare involveras tidigare i processen vid ansökan om försörjningsstöd för att snabbt klargöra den enskildes förutsättningar för arbete eller annan försörjning. Detta är oberoende av om den enskilde har en aktiv planering via Arbetsförmedlingen eller inte. Samarbetet med Arbetsförmedlingen skall stärkas genom utarbetande av en lokal överenskommelse som skall reglera vårt arbetssätt och prioriteringar. Fortsatt samverkan kring boendefrågor med andra förvaltningar samt samverkan med berörda aktörer för att motverka välfärdsbrottslighet.

4 Kommunfullmäktiges fokusområden

4.1 Ett Borås som verkar för förebyggande arbete, integration och trygghet.

4.1.1 Trygghetsinsatser och Mobile Info Center (MIC)

Så här bidrar nämnden till Kommunfullmäktiges fokusområden

Genom arbetet i Trygghetsinsatser med verksamheterna Stadsdelsvärdar och Mobile Info Center (MIC) bidrar Arbetslivsförvaltningen till stadens visionsområde "Ett tryggt och snyggt Borås" och fokusområdet "Ett Borås som verkar för förebyggande arbete, integration och trygghet."

Verksamheten MIC bidrar till fokusområdet genom ett flertal olika insatser. Dessa inkluderar driften av återvinningsplatsen (ÅVP) på Norrby samt olika städinsatser i närmiljön i de områden de verkar. Genom flerspråkiga informationsinsatser om bland annat källsortering, brandsäkerhet och boendesäkerhet. MIC genomför även skräpmätningar runt om i kommunen.

Stadsdelsvärdar bidrar till att göra tryggare skolvägar, trygghetsskapande insatser vid särskilda händelser såsom skolavslutningar, demonstrationer, sommartorsdagar och genom vuxennärvaro vid områden och tider som upplevs otrygga. Stadsdelsvärdarna bidrar också med informations- och relationsskapande insatser på olika språk, för att öka integrationen i samhället. Stadsdelsvärdar i centrum bidrar till ett tryggare centrum.

Så här följer nämnden upp att den bidrar till Kommunfullmäktiges fokusområden

Våra insatser inom fokusområdet följs upp genom: enkätundersökningar, båda egenproducerade och genom samverkanspartners, förvaltningens deltagande i Brottsförebyggande rådet (BRÅ), Effektiv Samordning Trygghet (EST) rapportering samt en löpande dialog med Bostäder i Borås AB. ÅVP följs upp genom intern besöksrapportering.

Samarbeten för att bidra till Kommunfullmäktiges fokusområden

Våra viktigaste samarbetsarenor/partners är: Lokala områdesnätverk, skolor och förskolor på utsatta områden, polisen, CKS (Centrum för kunskap och säkerhet), socialtjänsten (fältassistenter), lokaltrafiken, cityföreningen, Fritids- och Folkhälsoförvaltningen (mötesplatser), Borås Stads kommunikationsavdelning, civilsamhället samt områdesanknutna föreningar. En god dialog och ett gott samarbete med ovan nämnda partners är en förutsättning för att uppnå goda resultat.

5 Resurser

5.1 Resultat

5.1.1 Ekonomiskt sammandrag (Tkr)

Post	Bokslut 2022	Budget 2023	Prognos 2023	Budget 2024:1
Summa intäkter	130 686	85 996	100 996	96 550
Summa kostnader	-389 874	-337 406	-354 946	-352 861
Buffert (endast i budget)	0	-2 540	0	-2 589
Nettokostnader	-259 188	-253 950	-253 950	-258 900
Kommunbidrag		253 950	253 950	258 900
Resultat jämfört med kommunbidrag		0	0	0
Ackumulerat resultat		3 000	6 000	3 000
Nettoinvesteringar				

5.2 Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidraget för Arbetslivsnämndens verksamhet budgeteras till 258 900 tkr.

En buffert på 2 589 tkr är avsatt. Kommunbidraget har inför 2024 förstärkts med 4 950 tkr. Löneökningarna är på 3,3 % och övriga kostnader 1,8 %.

I budgeten för 2024 förväntas det finnas kostnadsökningar inom följande områden:

Ekonomiskt bistånd

Nettoutbetalningar av försörjningsstöd är en stor del av Arbetslivsnämndens budget och verksamhet. Under Arbetslivsnämnden tid har nettoutbetalningarna kraftigt förbättras.

Nettoutbetalningar för år 2011, 101 445 tkr.

Nettoutbetalningar för år 2012, 96 684 tkr.

Nettoutbetalningar för år 2013, 92 354 tkr.

Nettoutbetalningar för år 2014 82 240 tkr.

Nettoutbetalningar för år 2015, 73 393 tkr.

Nettoutbetalningar för år 2016, 65 250 tkr.

Nettoutbetalningar för år 2017, 58 273 tkr.

Nettoutbetalningar för år 2018, 55 805 tkr.

Nettoutbetalningar för år 2019, 52 534 tkr.

Nettoutbetalningar för år 2020, 55 894 tkr.

Nettoutbetalningar för år 2021, 60 766 tkr.

Nettoutbetalningar för 2022, 59 761 tkr.

Budget för 2023 är 61 000 tkr och för 2024 är det 62 500 tkr.

Inom området för ekonomiskt bistånd förväntas kostnaderna öka. Detta beror på inflationen och den osäkra finansmarknaden, vilket kommer att leda till ökade hushållskostnader. Varje hushåll förväntas

kosta mer än tidigare. Nämnden bedömer att antalet hushåll som behöver ekonomiskt bistånd kommer att öka under 2024. Detta kan tillskrivas en förväntad lågkonjunktur och en därmed högre arbetslöshet.

Arbetsmarknadsinsatser

Trots att den totala arbetslösheten har minskat i Borås har långtidsarbetslösheten ökat under de senaste åren. Många av de långtidsarbetslösa matchar inte arbetsmarknadens behov och behöver omfattande insatser för att komma tillbaka i arbete. Ersättningar från Arbetsförmedlingen förväntas minska på grund av minskat antal deltagare, men kostnaden per deltagare förväntas däremot öka något eftersom de deltagare som nämnden arbetar med har ett stort behov av omfattande insatser. Nämndens ambition är att öka andelen som går ut i arbete, börjar studera eller kvalificerar sig för att ta del av Arbetsförmedlingens ordinarie insatser efter avslutade arbetsmarknadsinsatser. Med tanke på komplexiteten i de ärenden vi jobbar med är ett godkänt resultat även att konstatera att ingen arbetsförmåga finns på grund av ohälsa och att personen accepteras för sjukersättning från Försäkringskassan.

Det kan vara svårt att prognostisera antalet personer som kommer att behöva ekonomiskt bistånd liksom vilka nivåer av ersättningar som kommer att vara tillgängliga för arbetsmarknadsanställningar på grund av osäkerheter och förändringar i omständigheter.

Osäkra budgetposter

De osäkra budgetposterna inom Arbetslivsnämnden är ekonomiskt bistånd, flyktingersättningar samt nivåer av ersättningar för arbetsmarknadsanställningar från Arbetsförmedlingen.

5.3 Verksamhet 2024

Tkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Prognos 2023	Budget 2024:1
Central administration				
Intäkt	141	305	305	587
Kostnad	-14 848	-17 948	-17 948	-19 629
Nettokostnad	-14 707	-17 643	-17 643	-19 042
Politisk verksamhet				
Intäkt	1	0	0	0
Kostnad	-1 255	-1 748	-1 748	-1 765
Nettokostnad	-1 254	-1 748	-1 748	-1 765
Allmän IFO-administration				
Intäkt	1 767	150	150	175
Kostnad	-42 896	-42 482	-40 482	-42 655
Nettokostnad	-41 129	-42 332	-40 332	-42 480
Ekonomiskt bistånd				
Intäkt	3 346	3 300	3 300	4 000
Kostnad	-63 107	-64 300	-66 300	-66 500
Nettokostnad	-59 761	-61 000	-63 000	-62 500
Insatser relationsvård				
Intäkt	515	0	0	0
Kostnad	-9 205	0	0	0
Nettokostnad	-8 690	0	0	0

Tkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Prognos 2023	Budget 2024:1
Feriearbeten				
Intäkt	1 365	0	0	0
Kostnad	-13 268	-13 960	-13 960	-14 364
Nettokostnad	-11 903	-13 960	-13 960	-14 364
Arbetsförberedande åtgärder				
Intäkt	22 348	23 130	23 130	21 883
Kostnad	-60 590	-64 887	-65 387	-62 904
Nettokostnad	-38 242	-41 757	-42 257	-41 021
Arbetsmarknadsinsatser				
Intäkt	75 093	47 794	57 794	57 144
Kostnad	-145 057	-111 295	-122 835	-122 262
Nettokostnad	-69 964	-63 501	-65 041	-65 118
Integration				
Intäkt	22 983	8 586	13 586	9 667
Kostnad	-32 000	-11 955	-17 455	-13 632
Nettokostnad	-9 017	-3 369	-3 869	-3 965
Övrigt				
Intäkt	3 127	2 731	2 731	3 094
Kostnad	-7 648	-8 831	-8 831	-9 150
Nettokostnad	-4 521	-6 100	-6 100	-6 056
Buffert				
Intäkt	0	0	0	0
Kostnad	0	-2 540	0	-2 589
Nettokostnad	0	-2 540	0	-2 589
Totalt				
Intäkt	130 686	85 996	100 996	96 550
Kostnad	-389 874	-339 946	-354 946	-355 450
Nettokostnad	-259 188	-253 950	-253 950	-258 900

5.3.1 Central administration

Central administration

Administration består av förvaltningsledning, kommunikation, kvalitet och utvecklingsfunktion, HR funktion samt ekonomifunktion. Administrationen tillsammans med verksamheten arbetar med ständiga förbättringar.

5.3.2 Politisk verksamhet

Politisk verksamhet

Verksamheten består av nämnden och nämndsekreterare.

5.3.3 Allmän IFO-administration

Försörjningsenheten

Försörjningsenhetens arbete bygger på ett aktivt förändringsarbete där den enskilde får kvalificerat stöd i att frigöra sina egna resurser och förmågor och därmed uppnå egen och rätt försörjning samt därmed kunna ta ansvar för sin egen situation. Målsättningen är att genom aktiva parallella insatser där medborgaren är i fokus arbeta tillsammans med varje enskild person, och stärka den enskildes egen förmåga mot ett gemensamt mål. Arbetet bygger på en tydlig arbetslinje där en grundlig och genomgående grundutredning efterföljs av en tydlig och aktiv samplanerad process mot egen försörjning tillsammans med den enskilde.

Genom aktiv bevakning av gällande rättsläge och en tydlig och ändamålsenlig dokumentation av planering och uppföljning uppnår vi en hög rättssäkerhet och trygghet för våra kommuninvånare. En god samverkan med övriga myndigheter måste finnas för att tillsammans kunna göra en helhetsbedömning av samhällets tillgängliga resurser som kan stödja den enskilde kommuninvånarens behov.

Långvarigt beroende av försörjningsstöd som barn ökar risken för negativa utvecklingskonsekvenser under uppväxten och vuxenlivet. Fler barn ska därför ha föräldrar som kan försörja sina barn genom eget arbete eller annan försörjning. Arbetet med långvarigt beroende av försörjningsstöd på grund av sjukskrivning eller komplex problematik kommer fördjupas genom ett multikompetent team, Teamet kommer utreda och klargöra den enskildes förutsättningar och behov utifrån olika perspektiv.

För att frigöra administrativa resurser och öka tillgängligheten för våra kommuninvånare arbetar vi aktivt med digitala ansökningsprocesser av försörjningsstöd. Arbetet ska utvecklas vidare för att frigöra den utvecklingspotential som finns och därmed öka tiden kvalificerat socialt arbete kring den enskildes planering och utveckling. En ökad digitalisering behövs även för att möta framtidens sannolika ökning av antal ärenden inom socialtjänsten med anledning av samhällsutvecklingen.

Antal aktuella hushåll har planat ut men vi kan se kraftigt ökande hushållskostnader vilket gör att varje hushåll kostar mer än tidigare trots en god arbetsmarknad. Av de som uppbär försörjningsstöd idag finns det en stor diskrepans mellan arbetsmarknadens behov och den arbetsförmåga och utbildningsnivå som finns.

Arbetet med att förebygga välfärdsbrottslighet förstärks genom nya arbetssätt och ökad samverkan med andra myndigheter och förvaltningar.

Kompetensförsörjning av socialsekreterare är en oro då denna på sikt och vid ett kraftigt ökande tryck på verksamheten riskerar leda till en försämrad arbetsmiljö samt därmed ökande kostnader för ekonomiskt bistånd. Verksamhetens kompetensförsörjningsgrupp kommer fortsätta arbetet för att möta utmaningarna i samverkan med övriga berörda internt och externt.

5.3.4 Ekonomiskt bistånd

Socialtjänstens ekonomiska bistånd är välfärdssystemens yttersta skyddsnät och har till uppgift att träda in tillfälligt vid försörjningsproblem som inte kan tillgodoses på annat sätt. Ekonomiskt bistånd ska tillgodose enskilda personer och familjer en skälig levnadsnivå. I detta arbete är det viktigt att socialtjänsten stödjer våra kommuninvånare så att egna resurser frigörs samtidigt som individuellt anpassade insatser mot arbete erbjuds för att uppnå en egen och rätt försörjning.

Varje människa är unik och har egna resurser och förmåga till förändring varför vårt bemötande bygger på stark tilltro till egna resurser och förmågor för en god utveckling. En hög rättssäkerhet, god tillgänglighet och ett respektfullt bemötande är viktigt. Respekt för mänskliga rättigheter, barns rätt samt kvinnor och mäns lika värde ska genomsyra arbetet.

Digitaliseringen av ansökningar om ekonomiskt bistånd bidrar till att minska administrativ arbetstid till förmån för kvalificerat socialt arbete samt en ökad tillgänglighet för våra kommuninvånare. Arbetet

kommer fortsätta i kombination med en översyn av våra arbetsmetoder och resurser för att kunna få full effekt av utvecklingspotentialen.

I riksnormen 2023 har normens samtliga poster räknats upp med 8,6% jämfört med riksnormen för 2022. Inför 2024 kan vi vänta en liknande ökning av riksnormen baserat på den rådande samhällsutvecklingen. Tillsammans med skäliga kostnader för vissa andra behov avgör riksnormen nivån på försörjningsstödet.

Utifrån de ökande hushållskostnaderna i samhället bedöms dock kostnaderna för varje hushåll öka mer än uppräknningen vilket kan påverka nämndens kostnadsbalans för ekonomiskt bistånd.

Bedömningen är att antalet hushåll som är beroende av försörjningsstöd under 2024 ligger kring 700 per månad men med ökade kostnader per hushåll. Prognosen är dock osäker beroende på utvecklingen på finansmarknaden och därtill hörande konsekvenser för hushållen beroende på effekterna av en lågkonjunktur med en ökande arbetslöshet.

5.3.5 Insatser relationsvård

Relationsvårdsenheten har flyttats till Individ-och familjeomsorgsförvaltningen från och med januari 2023.

5.3.6 Feriearbeten

Arbetslivsnämnden administrerar och finansierar alla Borås Stads feriearbeten. Alla ungdomar som under 2024 gått ur årskurs 9 och gymnasiets årskurser 1 och 2 ska erbjudas feriearbete.

Som alternativ till feriejobb är ferie entreprenör upphandlat att utföras av ett externt bolag. För att öka intresset och motivera fler att söka till att bli entreprenör, avsätts en summa på 3000 kr som startkapital för varje ferieentreprenör. Målsättningen för 2024 är att minst 10 % fler ungdomar väljer entreprenörskap jämfört med 2023, detta ska uppnås genom aktivt påverkansarbete i skolorna. Kostnaden för ferieentreprenör är lägre än för feriejobb räknat per person så detta kräver inget tillskott av medel.

För att kunna ge extra stöd och att hitta anpassade feriejobb till unga med särskilda behov, avsätts en 50 % tjänst för detta.

Arbetslivsnämnden följer upp verksamheten genom enkät för att utvärdera kvalitativt där såväl handledarens som feriejobbarens erfarenhet/upplevelser framkommer.

När det gäller antalet feriearbetande ungdomar har det sett ut enligt nedanstående de senaste åren. Antalet bedöms inte öka nämnvärt under 2024.

2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1445	1456	1367	1403	1268	1258	1217	1492	1468

5.3.7 Arbetsförberedande åtgärder

Arbetsförberedande åtgärder består av Enheten för unga, Återbruk, Mobile Info Center och Boendeenheten. Information angående Jobb Borås arbetsförberedande insatser finns under avsnittet Arbetsmarknadsinsatser.

Verksamheterna skall under 2024 lägga särskilt fokus på tre områden

- Digitalisering, undersöka och om möjligt digitalisera processer eller införa digitala stödverktyg
- Internationalisering, för att utveckla vår verksamhet utifrån uppdraget och målgruppernas behov bevaka möjligheter att ta del av utlysta medel och erfarenhetsutbyte
- Social hållbarhet, fortsätta driva och samverka för en socialt hållbar stad

Insatser för unga

Den förvaltningsöverskridande enheten som jobbar med Kommunens aktivitetsansvar (KAA), och som startades som en del av stadens arbete med social hållbarhet, fortsätter sitt arbete. Målet är 100 % kännedom om målgruppen. Målgruppen ska erbjudas aktiviteter och stöd som syftar till att underlätta och motivera ungdomarna att återgå till studier. Viktigt är att enheten fortsätter att engagera andra verksamheter ex. stadsdelsvärdar, mötesplatser och fritidsgårdar för att nå fler ungdomar.

Ungdomsanställningar är en insats till samma villkor som feriejobb, och kan erbjudas ungdomar 16-19 år. Ungdomsanställningen varar en period om ca 3-4 månader, syftet är att prova på ett yrke för att kunna göra ett bättre utbildningsval. Arbetslivsnämnden har sedan tidigare beslutat att Ungdomsanställningar även kan tillsättas inom näringslivet för att ge möjligheter att testa på alla typer av yrken. Insatsen har bedömts som framgångsrik för målgruppen, och upp till 50 unga kan få del av en ungdomsanställning under året.

Återbruk

Under 2023 har Återbruk fortsatt omställningsarbetet för att möta de personer som verksamheten möter idag och som har kraftigt förändrade behov sedan några år tillbaka. Dagens deltagare står långt från arbetsmarknaden och har i många fall svårt att platsa i dagens verksamheter varför anpassning av insatserna krävs. Återbruks deltagare ska inte platsa i våra verksamheter utan vi ska möta våra deltagare där de befinner sig och de behov dessa har för att närma sig arbetsmarknaden. Genom att deltagarna har en begränsad arbetsförmåga och olika funktionsnedsättningar behöver vi vässa våra insatser och professionalisera verksamhet, process och medarbetare för att möta behoven som finns. Medarbetarna har utbildats inom arbetsmodellen Supported Employment samt MI (motiverande samtal) vilket kommer fortsätta 2023. Detta för att skapa en gemensam grundkompetens och förståelse för grunduppdraget inom enheten.

Återbruk erbjuder arbetsträning, arbetsprövning samt rehabiliterande insatser av olika slag där många av verksamheterna har ett fokus på miljö och återvinning. De platser som erbjuds åtföljs av en tydlig genomförandeplan som löpande följs upp för att bidra till en pågående progression och därmed närma sig arbetsmarknaden. Återbruk är i många fall ett första steg för att genom parallella och individcentrerade insatser rusta sin förmåga och arbeta med den egna motivationen inför nästa steg mot arbetsmarknaden. Idag är ca 130 personer aktiva i olika former för aktivitet, praktik och arbetsmarknadsanställningar. Verksamheten erbjuder även arbetsförmågebedömningar som utförs av legitimerade arbetsterapeuter som arbetar både på individ- och verksamhetsnivå. För att vässa Återbruks förmåga att möta personer med en komplex problematik genom fördjupade utredningar planeras ett multikompetent team med olika kompetenser. Teamet kommer att ha sin bas på Återbruk.

Återbruk har under 2023 haft personalförändringar och rekryteringskraven har höjts med anledning av ökande krav på utbildning och kompetens för att möta målgruppen.

För att deltagare inte ska fastna i insatser under längre tid kommer arbetssätt och samverkan med Försörjningsenheten och Jobb Borås att ytterligare utvecklas.

Mobile Info Center

Mobile Info Center (MIC) är en flerspråkig mobil informationsverksamhet som bidrar till en tryggare och renare miljö i Borås. Fokus kommer ligga på tillgänglighet för informationsinsatser på Norrby, Hässleholmen och Sjöbo. MIC bemannar även den lokala återvinningsplatsen på Norrby, genomför hämtning av skrymmande avfall på området samt utför yttre städinsatser på området. Under arbetet med Borås rent och snyggt bidrar MIC med årliga skräpmätningar.

Boendesamordning

Arbetslivsnämnden har i uppdrag att arbeta med boendeanskaffning avseende bostäder till personer med skyddat boende, sociala bostäder och flyktingmottagande. Även bostäder till flyktingar från Ukraina hanteras av nämnden. Arbetet är välfungerande och det finns en god samverkan och ändamålsenliga processer mellan berörda förvaltningar och bolag. Under 2023 har det funnits god tillgång på lämpliga bostäder för målgrupperna. Nämnden har löpande översyn av processen och

samverkan för att snabbt möta utmaningar som kan uppstå.

5.3.8 Arbetsmarknadsinsatser

Verksamheterna skall under 2024 lägga särskilt fokus på tre områden

- Digitalisering, undersöka och om möjligt digitalisera processer eller införa digitala stödverktyg
- Internationalisering, för att utveckla vår verksamhet utifrån uppdraget och målgruppernas behov, bevaka möjligheter att ta del av utlysta medel och utbyta erfarenheter inom Sverige och utrikes.
- Social hållbarhet, fortsätta driva och samverka för en socialt hållbar stad

Jobb Borås

Arbetsmarknadsinsatser för vuxna är Jobb Borås ansvar, enheten jobbar med utredande, motiverande, stärkande insatser, arbetsprövning, arbetsträning, arbetspraktik och arbetsmarknadsanställningar, ofta i kombination med utbildningsinslag.

Arbetet sker i nära samarbete med Arbetsförmedlingen och Vuxenutbildningen samt internt med Försörjningsenheten och Återbruk. För att strukturera upp samarbetet med Arbetsförmedlingen har lokala överenskommelser tecknats.

Grupperna Jobb Borås arbetar med står allt längre ifrån arbetsmarknaden och är därför i behov av personalintensivt arbete med parallella insatser. För deltagare i behov av vård för psykisk ohälsa som inte redan har tillgodosedda hälsoinsatser skall samarbetet med personliga ombud fortsätta.

Prioriterade målgrupper 2024

- Deltagare beroende av försörjningsstöd
- Kriminell livsstil, beroendeproblematik
- Unga vuxna med funktionsnedsättning
- Språksvaga och kortutbildade som är i behov av samordnade insatser.

Arbetet med förstärkt samverkan med Försörjningsenheten och Återbruk fortsätter, Jobb Borås kommer under året att bidra med personalresurser till ett multikompetent team, under Försörjningsenhetens ledning.

Jobb Borås ska säkerställa att insatser ges, så att samtliga klienter beroende av ekonomiskt bistånd som bedömts vara i behov av bistånd på grund av arbetslöshet med en aktivitetsförmåga, och som genom insatserna gör progression och långsiktigt bedöms kunna komma vidare till arbete eller studier prioriteras. Ett nära samarbete med Försörjningsenheten gemensamma kartläggningar, genomförandeplan och uppföljningar tillsammans med deltagaren är viktigt för att undvika dubbelarbete, ta vara på varandras kompetens och påtala och stärka individens egenansvar.

Jobb Borås ska i varje ärende där deltagaren är beroende av ekonomiskt bistånd, undersöka och om möjligt växla bidrag, dvs. möjliggöra att personen kan få en arbetsmarknadsanställning i samverkan med Arbetsförmedlingen.

Jobb Borås ska fortsätta utveckla sitt arbetssätt baserat på aktuell forskning, kombinerat med beprövad erfarenhet och säkerställa att arbetet bedrivs enligt de policys och dokumenterade processer som finns.

Jobb Borås är utförarverksamhet för de insatser som Samordningsförbundet beslutat om och finansierar i enlighet med Samordningsförbundets verksamhetsplan.

En stor del av deltagarna som anvisas till Jobb Borås är utrikes födda med kort utbildning, språksvaghet och oklar hälsosituation, Jobb Borås skall särskilt jobba tillsammans med andra aktörer och undersöka möjliga vägar att höja språknivån genom samarbeten eller digitala verktyg.

Arbetsmarknadsanställningar

Under 2024 ska antalet personer med funktionsnedsättning som starkt påverkar arbetsförmågan, och som finansieras via Arbetslivsnämnden med varaktiga anställningar på AB-avtalet, (lönebidrag för anställning samt trygghet) bibehållas till 140 personer. För att få fler personer med funktionsnedsättning i anställning ska modellen "fler vägar in - breddad rekrytering" tillämpas för att motivera stadens förvaltningar och bolag att själva anställa och bekosta anställningarna, så att personerna ses för den resurs de är i verksamheten.

För anställda deltagare på BEA-avtalet är det viktigt att fortsätta arbetet med att följa avtalets intentioner, att syftet är att stärka deltagarens möjligheter till anställning på den reguljära arbetsmarknaden. Jobb Borås kommer att jobba med parallella insatser som stärker deltagarens utveckling, placeringar på arbetsplatser som är utvecklande, samhällsnyttiga och stärker deltagarens möjligheter till fortsatt anställning. Anställningarna skall vara tidsbegränsade enligt det handläggarstöd som tagits fram.

Resultat

Med en målgrupp som är allt längre ifrån den ordinarie arbetsmarknaden är det inte realistisk att bara se ett lyckat resultat att deltagaren går vidare direkt till anställning eller reguljära studier efter insatsen. Att kunna ta del av Arbetsförmedlingens insatser eller ett konstarende att det inte finns någon arbetsförmåga utan det rimliga alternativet är sjukersättning, skall också ses som godtagbart resultat.

Trygghetsinsatser

Genom stadsdelsvärdar i centrala Borås samt på Hässleholmen och Norrby, med vissa punktinsatser på Sjöbo och Hulta, bidrar Arbetslivsnämnden till en tryggare miljö på våra utsatta områden och i centrum. Stadsdelsvärdarna ska ha ett nära samarbete med Bostäder i Borås, samt vara en kanal för staden att föra ut information på flera språk på de områden som man verkar. Vid behov ska värdarna kunna ställa upp vid kritiska datum, som vuxna på plats i samverkan med ex. gymnasieskolor, cityföreningen och polis vid inspark, valborg, sommartorsdagar och andra stora evenemang.

Under 2024 kommer värdarnas utbildning att stärkas upp kring stadens värdegrund, jämställdhet, och mångfald samt demokrati.

Idéburet offentligt partnerskap (IOP)

Som stöd för arbetsmarknadsinsatserna har nämnden tecknat två IOP, ett med den ideella föreningen Guldkanten (tillsammans med Vård- och Äldrenämnden) för arbetsprövningar och arbetsträning och ett annat med Borås Basket, Funkis till jobb för stöd till personer med funktionsnedsättning att finna ett arbete i näringslivet.

5.3.9 Integration

Integration består av tre olika delar:

- Borås Stads flyktingmottagning
- Integrationsarbete
- Nationella minoriteter.

Gemensamt för verksamheterna är att under 2024 fokusera på tre områden

- Digitalisering, undersöka och om möjligt digitalisera processer eller införa digitala stödverktyg
- Internationalisering, för att utveckla vår verksamhet utifrån uppdraget och målgruppernas behov bevaka möjligheter att ta del av utlysta medel och erfarenhetsutbyte
- Social hållbarhet, fortsätta driva och samverka för en socialt hållbar stad

Borås Stads flyktingmottagning

Flyktingmottagningen i Borås Stads arbete med praktiskt stöd och boendefrågor hanteras av flyktingsamordnare som är organiserat under Försörjningsenhetens ansvar. Flyktingmottagandet har gradvis minskat under åren vilket medfört mindre intäkter och anpassning av personalstyrkan. Arbetet fokuseras på förbyggande och uppföljande insatser för att bidra till att alla som bosätts i Borås får bästa möjliga förutsättningar inför framtiden. En utvecklat samverkan krävs med andra parter för att möjliggöra detta. Inför 2024 kommer verksamheten anpassas utifrån förändrade uppdrag och behov.

Samhällsorientering organiseras under enheten för integration och nationella minoriteter.

Samhällsorienteringen, kommer att arbeta för att nå ut till en utökad målgrupp genom samverkan med Jobb Borås, mötesplatser och familjecentraler.

Under 2024 fortsätter arbetet med att öka den digitala kompetensen inom målgruppen. Syftet är att stärka målgruppens möjligheter att självständigt hantera myndighetskontakter och informationsbehov.

Integration

Arbetslivsnämnden har ett samordnande ansvar för hela staden när det gäller integrationsarbetet.

Samordning sker genom uppföljning av program för integrerat samhälle (genomförs vartannat år; nästa tillfälle år 2025) faktainsamling samt arbete och kontakter med målgruppen i olika sammanhang och forum.

Under 2024 kommer fokus att läggas på följande:

- Att ge samhällsorientering för nyanlända och för utökad målgrupp
- Att ge stöd till målgruppen i digitalisering
- Att ge samhällsvägledning
- Att samverka med etniska föreningar. Integrationsråd och dialogmöte kommer att hållas under 2024.
- Att samverka med olika samverkansparter internt och externt
- Att omvärldsbevaka och inhämta kunskaper kring migration och integration, för att vara stöd internt och i samverkan med olika parter.
- Arbete med insatsen Nästa steg inom Projektet Helhetslyftet för tredjelandsmedborgare som är kortutbildade och språksvaga

Mångfaldsarbetet fortsätter med ett särskilt fokus på att motverka antisemitism och antiziganism, vilket kommer utföras under verksamheten Nationella minoriteter.

Nationella minoriteter

Arbetslivsnämnden har ansvar för samordning av insatser för nationella minoriteter och förvaltningsområde för finska.

I det samordnade uppdraget för Nationella minoriteter kommer arbetet fortsätta med att sprida kunskap om Nationella minoriteter och minoritetslagen, vilket sker på olika sätt och i olika sammanhang och i samverkan både med interna och externa parter. Samordning sker även genom uppföljning av Program för nationella minoriteter. 2024 års uppföljning fokuserar på kommunens arbete mot antiziganism och antisemitism.

Under 2024 kommer ett arbete att påbörjas med planering inför 2025 för en större insats mot antiziganism. Arbetet kommer innebära samverkan med flera olika förvaltningar och samverkansparter.

Minoriteterna ska kunna komma till tals genom olika samråd med berörda förvaltningar; Förskoleförvaltningen, Grundskoleförvaltningen, Vård- och äldreomsorgsförvaltningen, Fritid- och folkhälsoförvaltningen, Kulturförvaltningen m.fl. Arbetslivsförvaltningen finns vid behov till stöd.

Arbetslivsförvaltningen samverkar med nationella minoriteterna i aktuella frågor och vid behov.

Romsk inkludering fortsätter med enskilt stöd till romer i olika frågor.

Finskt förvaltningsområde

Enheten fortsätter arbetet med minoritetsservice såsom tidigare.

Fokus i arbetet är fortsatt finska språkets överlevnad och insatser för den yngre generationen att lära och revitalisera sitt finska språk uppmuntras.

I samverkan med den Sverigefinska minoriteten kommer olika satsningar göras, med de statliga medel som Borås Stad får som förvaltningskommun, på kulturevenemang, föreningsaktiviteter m.m. som stödjer finska språket och kulturen.

5.3.10 Övrigt

Övrigt består av personligt ombud samt Borås Stads del i finansiering av Sjuhärads Samordningsförbund.

Personligt ombud

Verksamheten med personligt ombud riktar sig till personer som är 18 år eller äldre och som har psykiska funktionsnedsättningar samt betydande och väsentliga svårigheter att utföra aktiviteter på olika livsområden.

Personligt ombud arbetar på uppdrag av klienten och verkar som ett stöd i klientens kontakter med socialtjänst, primärvård, specialistpsykiatri och andra myndigheter.

Personligt ombud verkar också för att personer med psykisk funktionsnedsättning som grupp ska få bättre livsvillkor. Detta sker genom att ombuden uppmärksammar brister i fråga om den enskildes möjligheter att få tillgång till samhällets utbud av vård, stöd och service. Brister förmedlas till bl.a. berörda verksamheter, Länsstyrelsen och Socialstyrelsen.

Verksamheten ska bedrivas med en organisatorisk och lokalmässig avskildhet från socialtjänsten vilket är en fördel ur uppdrags- och individsynpunkt. Stödet från personligt ombud är kostnadsfritt och verksamheten har ingen dokumentationsskyldighet. Verksamheten har en statlig lönefinansieringsgrad på ca 70 %.

Prioriterade områden under 2024 blir att stärka hela kedjan av systemfelsarbetet, vilket avser avvikelser i vårdssamverkan, organisatoriska avvikelser samt avvikelser hos berörda myndigheter. Därutöver fortlöpande se över verksamhetens arbetssätt och vid behov anpassa interna processer, rutiner och samverkansformer ihop med andra inblandade aktörer. Interna processer inkluderar att ständigt tillse att klienter inte "fastnar" i ett långvarigt beroende av ett personligt ombud, vilket inte gynnar genomströmningen av nya klienter samt individens egen progression.

5.3.11 Buffert

En buffert på 2 589 tkr är avsatt.

Christian Fast
Handläggare
033-35 54 28

Datum
2023-08-28

Instans
Arbetslivsnämnden
Dnr ALN 2023-00082 1.4.2.1

Redovisning av inkomna synpunkter januari-juni 2023

Arbetslivsnämndens beslut

Arbetslivsnämnden godkänner upprättad redovisning av synpunkter januari – juni 2023.

Ärendet i sin helhet

Den 1 december 2013 introducerade Borås Stad ett gemensamt synpunktshanteringssystem. Detta för att kunna erbjuda en väg in för våra medborgare, brukare och kunder.

Varje förvaltning ansvarar för att ta emot, följa upp och svara på synpunkter inom utsatt tid. Statistik över synpunkterna ska minst två gånger per år redovisas för respektive nämnd. Kommunstyrelsen kommer årligen att följa upp synpunktsstatistiken utifrån sin uppsiktsplikt.

I denna redovisning till Arbetslivsnämnden redovisas antalet inkomna och avslutade synpunkter för perioden 1 januari till 30 juni 2023, samt fördelning över verksamhetsområden och kriterier.

Beslutsunderlag

1. Bilaga Redovisning av inkomna synpunkter januari - juli 2023.

Samverkan

Förvaltningens samverkansgrupp (FSG).

Mattias Danielsson
Ordförande

Tina Arekvist Lundell
Förvaltningschef

BORÅS STAD

Redovisning av inkomna synpunkter januari-juni 2023

Arbetslivsnämnden

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Antal inkomna synpunkter januari – juni 2023	3
3 Fördelning kommungemensamma kriterier	3
3.1 Fördelning kommungemensamma kriterier	3
4 Ständiga förbättringar	3
5 Avslutade synpunktsärenden	4
6 Synpunktsrutinen	4
7 Vidarebefordrade ärenden	4

1 Inledning

Den 1 december 2013 introducerade Borås Stad ett gemensamt synpunktshanteringssystem. Detta för att kunna erbjuda en väg in för våra medborgare, brukare och kunder.

Varje förvaltning ansvarar för att ta emot, följa upp och svara på synpunkter inom utsatt tid. Statistik över synpunkterna ska minst två gånger per år redovisas för respektive nämnd. Kommunstyrelsen kommer årligen att följa upp synpunktsstatistiken utifrån sin uppsiktsplikt.

I denna redovisning till Kommunstyrelsen redovisas antalet inkomna och avslutade synpunkter för perioden 1 januari till 30 juni 2023, samt fördelning över verksamhetsområden och kriterier.

Nämnden redovisar också eventuella åtgärder och förbättringar som synpunkterna resulterat i.

Arbetslivsförvaltningen har mottagit tre synpunkter under perioden januari-juni 2023. Två av synpunkterna gällde bemötande på Försörjningsenheten, en av synpunkterna gällde klagomål gentemot Återbruk.

2 Antal inkomna synpunkter januari – juni 2023

Verksamhetsområde	Antal	Vanligaste verksamhetsspecifika synpunkten
Försörjningsenheten	2	Klagomål
Återbruk	1	Klagomål
Summa	3	

3 Fördelning kommungemensamma kriterier

3.1 Fördelning kommungemensamma kriterier

Kommungemensamma kriterier	Beröm jan-juni 2023	Fråga jan-juni 2023	Förslag jan-juni 2023	Klagomål jan-juni 2023	Totalt jan-juni 2023
Bemötande	0	0	0	2	2
Fysisk miljö	0	0	0	0	0
Information	0	0	0	0	0
Tjänster	0	0	0	1	1
Totalt	0	0	0	3	3

4 Ständiga förbättringar

Synpunkten till Återbruk handlade om en dotter som misstänker att gode mannen har stulit saker ur framlidne mammans bohag och lämnat dessa saker till Återbruk. Enhetschefen för Återbruk ber dottern ska vända sig till Överförmyndaren gällande misstankarna.

Första synpunkten till Försörjningsenheten gällde bemötande vid ansökan om bistånd. På grund av

flera missförstånd förhalas handläggningen av försörjningsstöd. Synpunktslämnaren får en förklaring om varför ett ärende kan ta längre tid att handlägga och uppmanas att ta kontakt med socialsekreteraren för att reda ut missförstånden.

Andra synpunkten gällde bostad för synpunktslämnarens mamma. Dottern upplevde sig bli otrevligt bemött. Synpunktslämnaren meddelas att Försörjningsenheten inte utreder rätten till bostad utan endast rätten till ekonomiskt bistånd.

5 Avslutade synpunktsärenden

Totalt antal avslutade ärenden	Totalt antal ej avslutade ärenden	Totalt antal synpunkter som inkom under perioden januari – juni 2023
3	0	3

6 Synpunktsrutinen

	Status	Kommentar
Förvaltningen har under året följt synpunktsrutinen	Fullt ut	

7 Vidarebefordrade ärenden

Antal vidarebefordrade synpunkter till externa organisationer, föreningar eller bolag.	0
--	---

Margareta Udén Hoff
Handläggare
0768-88 84 69

Datum
2023-08-28

Instans
Arbetslivsnämnden
Dnr ALN 2023-00080 1.2.3.25

Anmälningssärenden

Arbetslivsnämndens beslut

Redovisade anmälningssärenden läggs till handlingarna.

Anmälningssärenden

1. Kommunfullmäktiges beslut 2023-06-21 § 97
Internationell Policy.
2. Kommunfullmäktiges beslut 2023-06-21 § 101
Uppföljning av Kommunfullmäktiges uppdrag som inte ingår i budget 2023.
3. Kommunfullmäktiges beslut 2023-06-21 § 116
Reglemente för Arbetslivsnämnden.
Dnr 2023-00015
4. Kommunfullmäktiges beslut 2023-06-21 § 121
Gemensamt reglemente för Kommunstyrelsen och övriga nämnder i Borås Stad.
Dnr 2023-00014
5. Kommunfullmäktiges beslut 2023-06-21 § 130
Årsredovisning 2022 för Tolkförmedling Väst.
Dnr 2023-00074
6. Kommunfullmäktiges beslut 2023-06-21 § 137
Motion: Återanvändningscentral – kreativitet och skapande med hållbarhetsperspektiv.

Mattias Danielsson
Ordförande

Tina Arekvist Lundell
Förvaltningschef

Margareta Udén Hoff
Handläggare
0768-88 84 69

Datum
2023-08-28

Instans
Arbetslivsnämnden
Dnr ALN 2023-00081 1.2.3.25

Delegationsbeslut

Arbetslivsnämndens beslut

Redovisade delegationsbeslut läggs till handlingarna.

Delegationsbeslut

1. Socialutskott Försörjningsenheten Protokoll 2023-06-13 § 10-12.

Mattias Danielsson
Ordförande

Tina Arekvist Lundell
Förvaltningschef